

## EDUSKUNNAN VASTAUS 349/2010 vp

### Hallituksen esitys kaivoslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

#### *Asia*

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä kaivoslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 273/2009 vp).

#### *Valiokuntakäsittely*

Suuri valiokunta ja talousvaliokunta ovat antaneet asiasta mietintönsä (SuVM 2/2010 vp ja TaVM 49/2010 vp).

#### *Päätös*

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

## Kaivoslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

### I OSA

#### KAIVOSMINERAALIEN ETSINTÄ JA HYÖDYNTÄMINEN

#### 1 luku

#### Yleiset säännökset

#### 1 §

#### *Lain tarkoitus*

Tämän lain tarkoituksena on edistää kaivos-toimintaa ja järjestää sen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteis-kunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kes-täviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyt-

tää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon:

- 1) kaivostoiminnan harjoittamisen edellytykset;
- 2) kiinteistöjen omistajien ja yksityisten hai-tankärsijöiden oikeusasema;
- 3) toiminnan vaikutukset ympäristöön ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lain tarkoituksena on myös turvata kuntien vaikuttamismahdollisuudet sekä yksilön mahdollisuudet vaikuttaa itseään ja elinympäris-töään koskevaan päätöksentekoon.

Lain tarkoituksena on lisäksi edistää kaivos-ten turvallisuutta sekä ehkäistä, vähentää ja tor-jua tässä laissa tarkoitettua toiminnasta aiheu-tuvat haitat ja vahingot ja varmistaa haitan tai vahingon aiheuttajan korvausvelvollisuus.

Tässä laissa tarkoitettu toiminta sovitetaan yhteen saamelaiskäräjistä annetussa laissa

(974/1995) tarkoitetulla saamelaiden kotiseutualueella siten, että saamelaiden oikeudet alkupe-riskansana turvataan. Yhteensovittamisessa otetaan huomioon myö, mitä kolttalaissa (253/1995) sadettan kolttaveston ja -alueen elinolosuhteiden ja toimeentulomahdollisuuksien edistämisestä sekä kolttakulttuurin ylläpitämisestä ja edistämisestä.

2 §

*Lain soveltamisala*

Tässä laissa sadettan kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsinnästä ja hyödyntämisestä, kullanhuuhdonnasta valtion omistamalla alueella ja näihin liittyvän toiminnan lopettamisesta sekä kaivostoimituksesta.

Tässä laissa tarkoitettuja *kaivosmineraaleja* ovat:

1) alkuaineista aktinium, alumiini, antimoni, arseeni, barium, beryllium, boori, cesium, elohopea, fluori, fosfori, gallium, germanium, hafnium, hopea, indium, iridium, kadmium, kalium, kalsium, koboltti, kromi, kulta, kupari, lantanoidit, litium, lyijy, magnesium, mangaani, molybdeeni, natrium, nikkeli, niobi, osmium, palladium, platina, radium, rauta, renium, rikki, rodium, rubidium, rutenium, seleeni, sinkki, skandium, strontium, tallium, tantaali, telluuri, tina, titaani, torium, uraani, vanadiini, vismutti, volframi, yttrium ja zirkonium ja näitä alkuaineita sisältävät mineraalit;

2) mineraaleista andalusiitti, apatiitti, asbestimineraalit, baryytti, bauksiitti, bentoniitti, berylli, dolomiitti, flogopiitti, fluoriitti, grafiitti, granaatti, ilmeniitti, kalsiitti, kaoliini, korundi, kvartsi, kyaniitti, leusiitti, maasälpä, magnesiitti, muskoviitti, nefeliini, oliviini, pyrofylliitti, rutiili, sillimaniitti, skapoliitti, talkki, timantti, vermikuliitti, wollastoniitti ja muut jalokivet;

3) kivilajeista marmori ja vuolukivi.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi 19 §:ssä tarkoitettun kaivosalueen kallio- ja maaperän kuuluvien aineiden hyödyntämiseen.

3 §

*Lain suhde muuhun lainsadnton*

Sen lisäksi, mitä tässä laissa sadettan, sovelletaan tämän lain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (86/2000), ermaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (264/1961), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009).

4 §

*Viranomaiset ja niiden tehtävät*

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii tässä laissa tarkoitettuna *kaivosviranomaisena*.

Kaivosviranomainen valvoo tämän lain noudattamista sekä hoitaa muut tässä laissa sadetyt tehtävät.

Valtioneuvoston ja kaivosviranomaisen lupatoimivallasta sadettan 33 §:ssä.

5 §

*Maritelmt*

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *malminetsinnällä* kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän paikallistamiseen ja tutkimiseen kytettvi geologisia, geofysikaalisia ja geokemiallisia tutkimuksia sekä näytteenottoa esiintymän koon ja laadun selvittämiseksi;

2) *esiintymällä* sellaista kallioperässä olevaa kaivosmineraalien rikastumaa, jolla on osoitettua tai mahdollista taloudellista arvoa kaivostoiminnan kohteena;

3) *kaivoksella* avo- ja maanalaista louhosta, jossa louhitaan kaivosmineraaleja, sekä louhin-

taan välittömästi liittyviä rakenteita, laitteistoja ja laitteita;

4) *kaivostoiminnalla* kaivosmineraalien louhintaa kaivoksessa, siihen liittyvää kiviaineksen siirtoa ja nostoa, välittömästi louhinnan yhteydessä tapahtuvaa kaivosmineraalien hyödyntämiseksi tarpeellista rikastustoimintaa ja muuta käsittelyä sekä kaivosmineraalien louhintaan välittömästi liittyviä valmistelevia ja muita tukitoimenpiteitä;

5) *kullanhuuhdonnalla* maaperässä esiintyvän kullan etsimistä, talteen ottamista ja hyödyntämistä huuhtomalla;

6) *ympäristövaikutuksella* tässä laissa tarkoitettun luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin, luonnon monimuotoisuuteen, yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.

Mitä tässä laissa säädetään kiinteistöstä ja kiinteistön omistajasta, sovelletaan:

- 1) määräälaan ja sen omistajaan;
- 2) yhteiseen alueeseen ja yhteismetsään ja niiden osakskuntaan;
- 3) erityiseen etuuteen ja sen omistajaan;
- 4) yhteiseen erityiseen etuuteen ja sen osakskuntaan.

Valtion omistaman kiinteistön osalta omistajan puhevaltaa käyttää alueen hallinnasta vastava viranomainen tai laitos.

## 6 §

### *Yleiset periaatteet*

Tässä laissa tarkoitettussa toiminnassa on periaatteena, että:

- 1) käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden tarpeellinen asiantuntemus ja muutoin riittävät edellytykset;
- 2) toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on riittävä selvyys;
- 3) toiminnan turvallisuudesta huolehditaan tarpeellisilla toimenpiteillä ja tällöin otetaan huomioon tekniikan kehittyminen;

4) niin pitkälle kuin mahdollista:

- a) estetään vahingot ja toiminnasta aiheutuvat haitalliset vaikutukset;
  - b) poistetaan käytöstä haitallisia vaikutuksia aiheuttavat toiminnot tai, jos tämä ei ole mahdollista, korvataan ne vähemmän haitallisilla;
  - c) varaudutaan häiriö- ja vaaratilanteisiin;
- 5) toiminnasta aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan.

## 2 luku

### **Malminetsintä**

#### 7 §

#### *Etsintätyö*

Jokaisella on toisenkin alueella oikeus kaivosmineraalien löytämiseksi tehdä geologisia mittauksia ja havaintoja sekä ottaa vähäisiä näytteitä, jos toimenpiteistä ei aiheudu vahinkoa eikä vähäistä suurempaa haittaa tai häiriötä (*etsintätyö*).

Etsintätyötä ei saa maan pinnalla tehdä:

- 1) hautausmailla (457/2003) tarkoitettulla hautausmaalla eikä yksityiseen hautaan kuuluvalla alueella eikä 50 metriä näitä lähempänä;
- 2) puolustusvoimien käytössä olevalla alueella tai sellaisella Rajavartiolaitoksen hallitsemalla alueella, jossa liikkumista on rajoitettu tai se on kielletty, taikka 100 metriä lähempänä tällaista aluetta;
- 3) alueella, jolla liikkumista on rajoitettu tai jolle sivullisilta on pääsy kielletty;
- 4) yleisessä käytössä olevalla liikenne- ja kulukäytöllä;
- 5) 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta tai muuta näihin rinnastettavaa tilaa ja niihin liittyvää, yksityistä piha-aluetta taikka tällaisen rakennuksen paikkaa, jota varten on myönnetty maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu rakentamiseen tarvittava lupa ja rakentaminen on aloitettu;
- 6) puutarhatalouden käytössä olevalla alueella;

7) 50 metriä lähempänä yleistä rakennusta tai laitosta taikka yli 35 000 voltin jännitteistä sähkölinjaa tai muuntoasemaa;

8) muulla 1—7 kohtaa vastaavalla erityiseen käyttöön otetulla alueella.

Etsintätyötä saa kuitenkin tehdä 2 momentin 2—8 kohdassa tarkoitettulla alueella asiassa toimivaltaisen viranomaisen tai laitoksen taikka asianomaisen oikeudenhaltijan suostumuksella.

#### 8 §

##### *Ilmoitus etsintätyöhön liittyvästä näytteenotosta*

Etsintätyöstä vastaavan on ennen 7 §:ssä tarkoitettua näytteenoton aloittamista tehtävä kirjallinen ilmoitus etsintätyön kohteena olevaan alueeseen (*etsintäalue*) kuuluvan kiinteistön omistajalle ja haltijalle, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea.

Ilmoituksessa on esitettävä etsintätyöstä vastaavan yhteystiedot, etsintäalueen tiedot ja näytteenottoa koskeva suunnitelma. Suunnitelman tulee sisältää tiedot käytettävistä välineistä ja menetelmistä, näytteenoton aikataulusta ja tutkimuksen kohteena olevasta kaivosmineraalista.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 9 §

##### *Malminetsinnän luvanvaraisuus*

Malminetsintään on oltava kaivosviranomaisen lupa (*malminetsintälupa*), jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätyönä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan.

Malminetsintälupa on myös oltava, jos:

1) malminetsinnästä voi aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai yleiselle turvallisuudelle, haittaa muulle elinkeinotoiminnalle taikka maisemallisten tai luonnonsuojeluarvojen heikentymistä;

2) malminetsintä kohdistuu uraania tai toriumia sisältävän esiintymän paikallistamiseen ja tutkimiseen; tai

3) lupa on tarpeen tässä laissa tarkoitettua etuoikeuden saamiseksi esiintymän hyödyntämiseen.

Malminetsintää koskeviin aluerajoituksiin sovelletaan vastaavasti, mitä niistä etsintätyön osalta 7 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Lisäksi malminetsintää varten vaaditaan asiassa toimivaltaisen viranomaisen tai laitoksen taikka asianomaisen oikeudenhaltijan suostumus, kun kyseessä on maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu katualue tai tori, maantieläissa (503/2005) tarkoitettu maantien tiealue, ilmailulaissa (1194/2009) tarkoitettu lentopaikka ja muu ilmailua palveleva alue, rata-laissa (110/2007) tarkoitettu rautatiealue, yleistä liikennettä varten käytetty kanava tai muu vastaava liikennealue taikka 30 metriä lähempänä mainittuja liikennealueita sijaitseva alue, jollei mainitussa tai muussa laissa säädetä tai sen nojalla määrätä tätä leveämpää suoja-aluetta.

#### 10 §

##### *Malminetsintäluvan oikeusvaikutukset*

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla luvassa tarkoitettua alueella (*malminetsintäalue*) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään.

Malminetsintäluvan haltija saa rakentaa tai siirtää malminetsintäalueelle tutkimustoimintaa varten tarpeellisia väliaikaisia rakennelmia ja laitteita sen mukaan kuin malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään.

Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen. Luvanhaltijan etuoikeudesta esiintymän hyödyntämiseen säädetään 32 §:ssä.

Malminetsintälupa ei rajoita kiinteistön omistajan oikeutta käyttää aluettaan tai määrätä siitä, ellei 1 tai 2 momentista muuta johdu.

## 11 §

*Malminetsintä luvan nojalla*

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

## 12 §

*Ilmoitus malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista*

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, poronhoitolais-sa säädetyllä erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella (*erityinen poronhoitoalue*) asianomaisille paliskunnille ja kolttalaissa tarkoitettulla kolttala-alueella kolttien kyläkokoukselle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille sen mukaan kuin malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## 13 §

*Malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet*

Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Malminetsintäluvan haltijan on laadittava 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, johon on sisällytettävä tiedot alueen ympäristöstä, maa- ja kiviainesjätteistä, jätealueista, vaikutuksista ympäristöön, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tehtävistä toiminnoista, toiminnan tarkkailusta ja toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminnoista. Jätehuoltosuunnitelmaa ei kuitenkaan vaadita, jos luvanhaltijan on laadittava sellainen ympäristönsuojelulain nojalla.

Tarkempia säännöksiä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman tavoitteista ja sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## 14 §

*Selvitys malminetsintäalueen tutkimustöistä ja tuloksista*

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista.

Tarkempia säännöksiä selvityksessä annettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## 15 §

*Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet*

Kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on:

- 1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan;

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, erityisellä poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille ja kolttala-alueella kolttien kyläkokoukselle.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, ei sovelleta alueeseen, jolle malminetsintäluvan haltija hakee malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista tai kaivoslupaa 34 §:ssä säädetyllä tavalla. Jos lupahakemus hylätään kokonaan tai osittain, luvan haltijan on täytettävä 1—3 momentissa mainittu velvollisuus kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakemuksen hylkäämistä koskeva päätös on lainvoimainen.

Tarkempia säännöksiä malminetsintäalueen jälkitoimenpiteistä ja ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

### 3 luku

#### **Kaivoksen perustaminen**

##### 16 §

##### *Kaivostoiminnan luvanvaraisuus*

Kaivoksen perustamiseen ja kaivostoiminnan harjoittamiseen on oltava lupa (*kaivoslupa*).

##### 17 §

##### *Kaivosluvan oikeusvaikutukset*

Kaivoslupa oikeuttaa hyödyntämään:

- 1) kaivosalueella tavatut kaivosmineraalit;
- 2) kaivostoiminnassa sivutuotteena syntyvän orgaanisen ja epäorgaanisen pintamateriaalin,

ylijäämäkiven ja rikastushiekan (*kaivostoiminnan sivutuote*);

3) muut kaivosalueen kallio- ja maaperään kuuluvat aineet siltä osin kuin niiden käyttö on tarpeen kaivostoimintaan kaivosalueella.

Kaivoslupa oikeuttaa lisäksi malminetsintään kaivosalueella sen mukaan kuin 11 §:ssä säädetään ja kaivosluvassa tarkemmin määrätään.

##### 18 §

##### *Kaivosluvan haltijan velvollisuudet*

Kaivosluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että:

1) kaivostoiminnasta ei aiheudu haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;

2) kaivostoiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä kaivostoiminnan kokonaiskustannukset huomioon ottaen kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta;

3) louhinnassa ja hyödyntämisessä ei tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta;

4) kaivoksen ja esiintymän mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta.

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista sekä ilmoittamaan, jos tiedot mineraalivarannoista muuttuvat olennaisesti. Tarkempia säännöksiä kaivosviranomaiselle toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

##### 19 §

##### *Kaivosalue ja kaivoksen apualue*

*Kaivosalueen* on oltava yhtenäinen alue, ja sen tulee suuruudeltaan ja muodoltaan olla sellainen, että turvallisuutta, kaivostoiminnan sijoittamista ja kaivostekniikkaa koskevat vaatimukset täyttyvät. Kaivosalue ei saa olla suurempi kuin mitä kaivostoiminta välttämättä edellyt-

tää ottaen huomioon kysymyksessä olevan esiintymän laatu ja laajuus.

*Kaivoksen apualueeksi* voidaan määrätä sellainen kaivostoiminnan kannalta välttämätön kaivosalueen vieressä sijaitseva alue, joka on tarpeen teitä, kuljetuslaitteita, voima- tai vesijohtoja, viemäreitä, vesien käsittelyä tai riittävään syvyyteen maan pinnasta louhittavaa kuljetusväylää varten.

Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kaivostoiminnan kokonaiskustannukset huomioon ottaen kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

## 20 §

*Käyttöoikeus kaivosalueeseen ja kaivoksen apualueeseen*

Valtioneuvosto voi myöntää oikeuden käyttää toiselle kuuluvaa aluetta kaivosalueena (*kaivosaluelunastuslupa*).

Rajoitettua käyttö- ja muun oikeuden myöntämisestä toiselle kuuluvaan alueeseen kaivoksen apualueeksi säädetään 49 §:n 2 momentissa.

## 21 §

*Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen käyttö*

Kaivosaluetta ja kaivoksen apualueita saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten käyttö- tai muu oikeus on myönnetty.

## 4 luku

### **Kullanhuuhdonta**

## 22 §

*Kullanhuuhdonnan luvanvaraisuus*

Kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa (*kullanhuuhdonta lupa*).

## 23 §

*Kullanhuuhdonta-alueen oikeusvaikutukset*

Kullanhuuhdonta-alueen nojalla sen haltijalla (*kullanhuuhdonta-alueen haltijalla*) on yksinoikeus luvassa mainitulla alueella (*kullanhuuhdonta-alueella*) sen mukaan kuin kullanhuuhdonta-alueen tarkemmin määrätään:

1) etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa;

2) ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla;

3) ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueella ei rajoita kiinteistön omistajan oikeutta käyttää aluettaan tai määrätä siitä, ellei 1 momentista muuta johdu.

Kullanhuuhdonta-alueen on oltava yhtenäinen ja suuruudeltaan enintään viisi hehtaaria.

## 24 §

*Kullanhuuhdonta-alueen velvollisuudet*

Kullanhuuhdonta on rajoitettava 23 §:n 1 momentissa tarkoitettuna oikeuden kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin.

Kullanhuuhdonta-alueen nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötärpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden pihapiireille.

Kullanhuuhdonta-alueen on pidettävä kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu.

## 25 §

*Kullanhuuhdonta-alueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet*

Kullanhuuhdonta-alueen maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä,

sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Kullanhuuhtojan on laadittava 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma noudattaen vastaavasti, mitä siitä malminetsintäalueen osalta 13 §:ssä ja sen nojalla säädetään.

26 §

*Rakentaminen kullanhuuhdonta-alueella*

Rakentaminen kullanhuuhdonta-alueella on kielletty.

Kullanhuuhdonta-alueelle saadaan kuitenkin rakentaa rakennus tai rakennelma, jos kullanhuuhtoja osoittaa sen olevan välttämätön kullanhuuhtojan tilapäistä oleskelua ja tarvikkeiden säilyttämistä varten eikä alueen hallinnasta vastaava viranomainen tai laitos vastusta rakentamista perustellusta syystä. Rakennuksen tai rakennelman tulee olla kooltaan vähäinen, kevyt-rakenteinen ja helposti siirrettävä.

Jos rakentamiselle ei ole 2 momentissa tarkoitettua estettä, rakennuksen tai rakennelman välttämättömyyden ja rakennuspaikan sijainnin ratkaisee kaivosviranomainen kullanhuuhdontalupa-asian yhteydessä. Jos rakennusta tai rakennelmaa on luvassa pidetty välttämättömänä, kullanhuuhtoja hallitsee rakennuksen tai rakennelman rakennuspaikkaa maankäyttö- ja rakennuslain 131 §:ssä edellytetyllä tavalla

Rakentamiseen vaadittavista luvista ja muista edellytyksistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä muualla laissa.

27 §

*Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä*

Kullanhuuhtojan on ilmoitettava kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa.

Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelai-  
sten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, erityisellä poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille ja kolttala-alueella kolttien kyläkokoukselle.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

28 §

*Selvitys kullanhuuhdonnasta*

Kullanhuuhtoja on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen talteen otetun kullan ja käsitellyn irtomaan määräästä sekä rakentamisesta kullanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Tarkempia säännöksiä selvityksessä annettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

29 §

*Kullanhuuhdonnan jälkitoimenpiteet*

Kun kullanhuuhdontalupa on rauennut tai peruutettu, kullanhuuhtojan on välittömästi saatettava kullanhuuhdonta-alue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan.

Kullanhuuhtojan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle ja alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle, kun 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta.

Tarkempia säännöksiä kullanhuuhdonnan jälkitoimenpiteistä ja ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

30 §

*Kullanhuuhdonta-alueen lopputarkastus*

Saatuaan 29 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Jos kullanhuuhtoja laiminlyö mainitun ilmoitusvelvollisuuden, voi kaivosviranomai-



nen omasta aloitteesta käynnistää lopputarkastuksen.

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta kullanhuuhtojalle ja alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle sekä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle ja erityisellä poronhoitoalueella alueen paliskunnille.

Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 29 §:n 1 momentissa tarkoitettut toimenpiteet suoritettu. Lopputarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, josta tulee käydä ilmi tarkastuksen kulku ja siinä tehdyt havainnot sekä keskeisiltä osin esitetyt muistutukset.

Tarkempia säännöksiä kullanhuuhtonalueen lopputarkastuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## II OSA

### LUPA-ASIAT

#### 5 luku

#### Lupamenettelyt

##### 31 §

##### *Luvan hakeminen*

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtonlupaa saa hakea elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain (122/1919) 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu:

1) luonnollinen henkilö, joka on täysi-ikäinen, ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei holhoustoimesta annetun lain (442/1999) nojalla ole rajoitettu;

2) oikeushenkilö.

Lisäksi tässä laissa säädetyn edellytyksin malminetsintälupaa saa hakea valtion laitos.

Kaivosaluelunastuslupaa saa hakea se, joka hakee kaivoslupaa kyseisen esiintymän hyödyntämistä varten.

##### 32 §

##### *Etuoikeusjärjestys*

Etuoikeus malminetsintälupaan, kaivoslupaan ja kullanhuuhtonlupaan on sillä, joka on ensimmäisenä hakenut lupaa 34 §:ssä säädettyllä tavalla.

Jos kaivoslupaa haetaan malminetsintäalueella olevaan esiintymään, on edellä 1 momentista poiketen etuoikeus kaivoslupaan malminetsintäluvan haltijalla, jos tämä tekee kaivoslupahakemuksen 34 §:ssä säädetyllä tavalla ennen malminetsintäluvan raukeamista tai peruuttamista.

Malminetsintälupahakemuksen valmistelua varten hakija voi varata itselleen alueen tekemällä asiasta ilmoituksen kaivosviranomaiselle (*varausilmoitus*). Varausilmoitukseen perustuva etuoikeus on voimassa, kun varausilmoitus on tehty 44 §:ssä säädettyllä tavalla eikä varauksen hyväksymiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Etuoikeuden voimassaolo päättyy, kun kaivosviranomaisen varausilmoituksen johdosta tekemä päätös (*varauspäätös*) raukeaa tai se peruutetaan.

##### 33 §

##### *Lupaviranomaiset*

Valtioneuvosto ratkaisee kaivosaluelunastuslupa-asian ja uraanin tai toriumin tuottamista koskevan kaivoslupa-asian.

Kaivosviranomaisen ratkaisee varausilmoituksia, malminetsintälupia ja kullanhuuhtonlupia sekä muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja kaivoslupia koskevat asiat.

##### 34 §

##### *Lupahakemus*

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtonlupaa koskeva hakemus on toimitettava lupaviranomaiselle.

Lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

1) hakijasta sekä hakijan edellytyksistä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa;

2) hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta;

3) niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (*asianosainen*);

4) toiminnan edellytyksistä:

a) erityisesti alustava arvio alueella olevista kaivosmineraaleista ja mihin arvio perustuu, kun kyse on malminetsintälupahakemuksesta;

b) erityisesti esiintymän hyödyntämiskelpoisuudesta, kun kyse on kaivoslupahakemuksesta;

5) toimintaa koskevista suunnitelmista;

6) toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus; selvitystä ei kuitenkaan vaadita siltä osin kuin vaaditut tiedot sisältyvät 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ympäristövaikutusten arviointiselostukseen;

7) toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä jälkitoimenpiteistä.

Lupahakemukseen on liitettävä:

1) viranomaisen todistukset, rekisterinotteet ja vastaavat asiakirjat, joilla varmennetaan hakemuksessa esitettyjen tietojen sekä säädettyjen vaatimusten huomioon ottaminen;

2) tarvittaessa selvitys luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetusta arvioinnista ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukainen ympäristövaikutusten arviointiselostus;

3) tiivistelmä hakemuksessa ja sen liitteissä esitetyistä tiedoista.

Malminetsintälupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan hakemukseen on lisäksi liitettävä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, jos hakija ei ole velvollinen tekemään sellaista ympäristönsuojelulain nojalla.

Kaivoslupahakemuksessa on vaadittava kaivoksen apualueeksi tarkoitettuun alueeseen rajoitettua käyttö- tai muuta oikeutta. Jos kullanhuuhtonta-alueella on välttämätöntä saada oikeus poiketa 26 §:n 1 momentissa säädetystä

rakentamiskiellosta, on sitä vaadittava kullanhuuhtontalupahakemuksessa.

Tarkempia säännöksiä lupahakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

### 35 §

#### *Kaivosaluelunastuslupaa koskeva hakemus*

Kaivosaluelunastuslupaa koskeva hakemus on toimitettava valtioneuvostolle.

Lupahakemuksessa on esitettävä tiedot hakijasta, hakemuksen kohteena olevasta alueesta sekä alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajista ja haltijoista.

Lupahakemukseen on liitettävä tarpeellinen ja luotettava selvitys siitä, että kaivosalue täyttää säädetyt edellytykset ja kaivoshanke on yleisen tarpeen vaatima.

Tarkempia säännöksiä kaivosaluelunastuslupaa koskevasta hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

### 36 §

#### *Lupahakemuksen täydentäminen*

Lupahakemuksen täydentämisestä säädetään hallintolain (434/2003) 22 ja 33 §:ssä.

### 37 §

#### *Lausunnot lupahakemuksesta*

Lupaviranomaisen on pyydettävä malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevasta hakemuksesta lausunto:

1) siltä kunnalta, jonka alueella toimintaa on hakemuksen perusteella tarkoitus harjoittaa tai jonka alueella luvan mukaisen toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset saattavat ilmetä (*toiminnan vaikutusalue*);

2) siltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella luvan mukaisen toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;

3) alueen hallinnasta vastaavalta viranomaiselta tai laitokselta;

4) tarvittaessa muilta toimialallaan yleistä etua valvovalta viranomaisilta ja asianomaiselta maakunnan liitolta.

Lupaviranomaisen on pyydettävä kaivos-alueenastuslupaa koskevasta hakemuksesta lausunto toiminnan vaikutusalueen kunnalta, asianomaiselta maakunnan liitolta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Lupaviranomaisen on lisäksi hankittava lupaharkinnan kannalta muut tarpeelliset lausunnot ja selvitykset.

Tarkempia säännöksiä lupahakemuksesta pyydettävistä lausunnoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

### 38 §

*Asian selvittäminen saamelaisten kotiseutu-alueella, kolttalaueella ja erityisellä poronhoitoalueella*

Lupaviranomaisen tulee saamelaisten kotiseutualueella selvittää yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskuntien, alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen ja hakijan kanssa malminetsintäluvan, kaivoslupan tai kullanhuuhdontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet. Tällöin on otettava huomioon:

1) hakemuksessa tarkoitetun alueen läheisyydessä voimassa olevat vastaavat luvat;

2) mitä saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana tärkeitä alueita hakemus koskee;

3) muut saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitetulla alueella ja sen läheisyydessä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös sellaisia saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella toteutettavia hankkeita, joilla on huomattava merkitys saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana.

Lupaviranomaisen tulee kolttalaueella pyytää lausunto kolttien kyläkokoukselta luvan mukaisesta toiminnasta kolttien elinkeinoille ja

elinolosuhteille aiheutuvien vaikutusten selvittämiseksi. Lausuntomenettelystä säädetään kolttalaain 56 §:ssä.

Lupaviranomaisen tulee erityisellä poronhoitoalueella selvittää yhteistyössä alueella toimivien paliskuntien kanssa luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat haitat poronhoidolle.

Asian selvittämiseksi lupaviranomainen voi tarvittaessa järjestää tilaisuuden, johon kutsutaan kuultavaksi saamelaiskäräjien, kolttien kyläkokouksen, kolttaneuvoston, asianomaisten paliskuntien, hakijan, alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen, kunnan, kalastusalueen ja yhteismetsien edustajat. Neuvotteluvaihtoiteesta säädetään lisäksi saamelaiskäräjistä annetun lain 9 §:ssä ja poronhoitolain 53 §:ssä.

### 39 §

*Muistutukset ja mielipiteet*

Lupaviranomaisen on ennen malminetsintälupaa, kaivoslupaa, kullanhuuhdontalupaa ja kaivosalueenastuslupaa koskevan asian ratkaisemista varattava asianosaisille tilaisuus tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta.

Muille kuin asianosaisille on varattava tilaisuus ilmaista mielipiteensä malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevassa asiassa.

Muistutusten ja mielipiteiden esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika.

### 40 §

*Lupahakemuksesta tiedottaminen*

Lupaviranomaisen on tiedotettava malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevasta hakemuksesta kuuluttamalla siitä vähintään 30 päivän ajan ilmoitustaulullaan sekä asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai ilmoittaminen on muu-

toin ilmeisen tarpeetonta. Kuuluttamisesta säädetään muutoin julkisista kuulutuksista annetussa laissa (34/1925).

Kuulutuksesta on annettava erikseen tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Jos hakemuksesta on tiedotettava yli kolmellekymmenelle tiedossa olevalle henkilölle tai kun henkilöiden lukumäärää ei tiedetä, voidaan asiasta tiedottaa ilmoittamalla siitä sellaisessa sanomalehdessä, josta vastaanottajan voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon.

Yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle tiedotetaan hakemuksesta antamalla siitä tieto yhteisäluelain (758/1989) 26 §:n 4 momentissa tarkoitettulle edustajalle. Jollei tällaista edustajaa ole nimetty, tieto toimitetaan jollekin osakkaalle ja hakemuksesta tiedotetaan lisäksi 1 momentin mukaisesti kuulutuksella sanomalehdessä.

Tarkempia säännöksiä kuulutukseen sisällytettävistä asioista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 41 §

##### *Kaivosalueenastuslupaa koskevasta hakemuksesta tiedottaminen*

Lupaviranomaisen on annettava kaivosalueenastuslupaa koskevasta hakemuksesta erikseen tieto kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Jos hakemuksesta on annettava tieto yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle, sovelletaan, mitä 40 §:n 3 momentissa lupahakemuksesta tiedottamisesta säädetään.

#### 42 §

##### *Hakijan kuuleminen*

Hakijalle ja muille asianosaisille on varattava tilaisuus selityksen antamiseen sellaisista lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyistä vaati-

muksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Selityksen johdosta asianosaisille on varattava tilaisuus vastaselityksen antamiseen, jos selitys saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun.

#### 43 §

##### *Uraanikaivosta koskeva lupahakemus*

Uraanin tai toriumin tuottamista koskeva kaivoslupahakemus ja samaa toimintaa tarkoittava ydinenergiain mukainen lupahakemus käsitellään yhdessä ja ratkaistaan samalla päätöksellä. Lisäksi lupamenettelystä säädetään ydinenergiain 23 §:ssä.

#### 44 §

##### *Varausilmoitus*

Varausilmoitus on toimitettava kaivosviranomaiselle. Ilmoituksessa on esitettävä tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) varaajasta;
- 2) alueesta, jota etuoikeuden varaus koskee (*varausalue*);
- 3) tutkimussuunnitelman laadinnasta ja muista malminetsintälupahakemusta valmistelevista toimenpiteistä sekä niiden aikataulusta.

Varausilmoitus ei saa koskea aluetta, joka kuuluu malminetsintäalueeseen, kaivosalueeseen tai kullanhuuhdonta-alueeseen taikka sijaitsee yhtä kilometriä lähempänä tällaista aluetta, joka kuuluu muulle kuin hakijalle tässä laissa tarkoitettun luvan perusteella. Varausilmoitus ei myöskään saa koskea aiemmin varausalueena ollutta aluetta, ennen kuin vuosi on kulunut varauspäätöksen raukeamisesta tai peruuttamisesta.

Tarkempia säännöksiä varausilmoituksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## 6 luku

**Lupaharkinta**

## 45 §

*Lupaharkinnan perusteet*

Malminetsintälupa, kaivoslupa ja kullanhuhdontalupa myönnetään, jos hakija osoittaa, että tässä laissa säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Lupa voidaan kuitenkin tässä laissa säädetystä esteestä huolimatta myöntää, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksillä tai pienentämällä alueen kokoa.

## 46 §

*Malminetsintäluvan ja kullanhuhdontaluvan myöntämisen esteet*

Malminetsintälupaa ja kullanhuhdontalupaa ei saa myöntää:

- 1) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu alueelle;
- 2) 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu alueelle;
- 3) aiemmin malminetsintäalueena olleelle alueelle ennen kuin malminetsintäluvan raukeamisesta tai peruttamisesta on kulunut kolme vuotta;
- 4) aiemmin kaivosalueena olleelle alueelle, ennen kuin kolme vuotta on kulunut siitä, kun kaivostoiminnan lopettamispäätös on tullut lainvoimaiseksi;
- 5) alueelle, joka kuuluu malminetsintä-alueeseen, kaivosalueeseen tai kullanhuhdonta-alueeseen tai josta on tehty varausilmoitus 44 §:ssä säädetyllä tavalla;
- 6) alueelle, jossa luvan mukainen toiminta vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista;
- 7) alueelle, jonka osalta kunta vastustaa luvan myöntämistä kaavoituksesta johtuvasta tai muusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syistä, jollei luvan myöntämiselle ole erityistä syytä;
- 8) jos on painavia perusteita epäillä, että haetun alueen laajuuden johdosta taikka hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä muista

syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan, taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia; laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.

Malminetsintälupa ja kullanhuhdontalupa voidaan kuitenkin myöntää 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettu alueelle asiassa toimivaltaisen viranomaisen tai laitoksen taikka asianomaisen oikeudenhaltijan suostumuksella, ei kuitenkaan 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu alueelle. Luvan myöntämisen esteenä ei myöskään pidetä sellaista asumiseen tai työnteekoon tarkoitettua rakennusta tai muuta tilaa, joka on kaivostoimintaa tai kullanhuhdonta varten ja sijaitsee kaivosalueella tai kullanhuhdonta-alueella.

Malminetsintälupaa ei saa myöntää, ellei alueella voida perustellusti arvioida olevan kaivosmineraaleja.

## 47 §

*Kaivosluvan myöntämisen edellytykset*

Esiintymän tulee olla kooltaan, pitoisuudeltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan hyödyntämiskelpoinen.

Kaivosalue ja kaivoksen apualue eivät saa sijaita alueella, jolle ei 46 §:n 1 momentin 1—5 kohdan mukaan voida myöntää malminetsintälupaa eikä kullanhuhdontalupaa.

Kaivoslupa voidaan kuitenkin myöntää 46 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettu esteestä huolimatta, jos:

1) 46 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät; tai

2) kaivosalue ei muutoin ole mahdollista 19 §:n mukaisesti toteuttaa ja kyseinen alue ei ole 7 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa taikka 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu alue.

Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja

rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten kanssa. Kaavan oikeusvaikutuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa.

48 §

*Kaivosluvan myöntämisen esteet*

Kaivoslupaa ei saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta, taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia. Laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.

Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksiin poistaa.

49 §

*Käyttöoikeutta koskeva harkinta*

Kaivosaluelunastuslupa voidaan myöntää, jos kaivoshanke on yleisen tarpeen vaatima ja kaivosalue täyttää 19 §:ssä säädetty edellytykset. Yleisen tarpeen vaatimusta arvioidaan erityisesti kaivoshankkeen paikallis- ja aluetaloudellisten sekä työllisyysvaikutusten ja yhteiskunnan raaka-ainehuollon tarpeen perusteella.

Kaivosluvassa voidaan myöntää rajoitettu käyttö- tai muu oikeus kaivoksen apualueeseen, jos muualla laissa ei toisin säädetä ja apualue täyttää 19 §:ssä säädetty edellytykset. Oikeus

voidaan myöntää vain siltä osin kuin alueelle suunniteltujen toimintojen sijoittamista ei muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin.

Lupaharkinnassa on otettava huomioon, mitä 47 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään kaivosalueesta ja kaivoksen apualueesta kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä.

50 §

*Luvan myöntämisen esteet saamelaisten kotiseutualueella, kolttala-alueella ja erityisellä poronhoitoalueella*

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa ei saa myöntää, jos luvan mukainen toiminta:

1) yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa olennaisesti heikentäisi saamelaisten kotiseutualueella edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria;

2) heikentäisi olennaisesti kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja kolttala-alueella;

3) aiheuttaisi erityisellä poronhoitoalueella huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Lupa voidaan kuitenkin myöntää 1 momentissa tarkoitettusta esteestä huolimatta, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksiin.

51 §

*Malminetsintäluvassa annettavat määräykset*

Malminetsintäluvassa on määrättävä malminetsintäalueen sijainti ja rajat.

Malminetsintäluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

1) malminetsintätutkimusten ajankohdista ja menetelmistä sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista;

2) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;

3) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäkansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;

4) tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;

5) jälkitoimenpiteistä ja ajankohdasta, jolloin jälkitoimenpiteitä koskeva ilmoitus on viimeistään tehtävä;

6) kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmas-  
ta ja sen noudattamisesta;

7) velvollisuudesta ilmoittaa tutkimustöistä asianomaiselle toimialallaan yleistä etua valvovalle viranomaiselle;

8) malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta;

9) vakuudesta 10 luvun mukaisesti;

10) muista malminetsintää ja malminetsintä-  
alueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;

11) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

## 52 §

### *Kaivosluvassa annettavat määräykset*

Kaivosluvassa on määrättävä muodostettavan kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja rajat ottaen huomioon, mitä 19 ja 47 §:ssä säädetään, sekä kaivoksen apualueen käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö. Lupaviranomainen voi tehdä hakemuksessa esitettyyn kaivosalueeseen tai kaivoksen apualueeseen sellaisia sijaintia ja rajoja koskevia muutoksia, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.

Kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan.

Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;

2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;

3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;

4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;

5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;

6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;

7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;

8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;

9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

## 53 §

### *Kaivosaluelunastusluvassa annettavat määräykset*

Kaivosaluelunastusluvassa on mainittava, mitä omaisuutta lunastus koskee, ja määrättävä käyttöoikeuden sisältö.

54 §

*Kullanhuuhdentaluvassa annettavat määräykset*

Kullanhuuhdentaluvassa on määrättävä kulanhuuhdonta-alueen sijainti ja rajat.

Kullanhuuhdentaluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

1) kultanhuuhdonnan ajankohdista ja menetelmistä;

2) kultanhuuhdonta-alueen kunnossapidosta;

3) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;

4) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;

5) kultanhuuhdonta koskevasta selvitysvollisuudesta;

6) jälkitoimenpiteistä;

7) kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmas-  
ta ja sen noudattamisesta;

8) vakuudesta 10 luvun mukaisesti;

9) muista kultanhuuhdonta ja kultanhuuhdonta-alueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;

10) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

55 §

*Varausilmoituksen ratkaiseminen*

Kaivosviranomaisen on hyväksyttävä varaus, jos varausilmoitus täyttää 44 §:ssä säädetty edellytykset eikä hyväksymiselle ole tässä laissa säädettyä estettä.

Kaivosviranomaisen on kuitenkin hylättävä varaus, jos on painavia perusteita epäillä, että varausalueen laajuuden johdosta tai muista syistä varaajalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan hakea malminetsintälupaa.

7 luku

**Lupapäätös ja sen voimassaolo**

56 §

*Lupapäätöksen sisältö*

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kultanhuuhdentalupaa sekä kaivosalueenastuslupaa koskevassa päätöksessä on selostettava hakemuksen tarkoitus tai liitettävä hakemus tarpeellisilta osin päätökseen. Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia, lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointi on otettu huomioon lupaharkinnassa.

57 §

*Lupapäätöksen antaminen*

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kultanhuuhdentalupaa sekä kaivosalueenastuslupaa koskeva päätös annetaan julkipanon jälkeen, ja sen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon silloin, kun se on annettu.

Lupaviranomaisen on ilmoitettava päätöksen antamisesta 1 momentin mukaisesti ennen sen antamispäivää ilmoitustaulullaan. Julkipanoilmoituksessa on mainittava lupaviranomainen, asian laatu, luvan antamispäivä ja valitusaika. Ilmoitus on pidettävä nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla. Päätöksen tulee olla saatavana ilmoituksessa mainittuna antamispäivänä myös sähköisesti.

58 §

*Lupapäätöksestä tiedottaminen*

Lupaviranomaisen on toimitettava malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kultanhuuhdentalupaa koskeva päätös hakijalle.

Lupaviranomaisen on toimitettava jäljennös päätöksestä niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet.



neet, sekä niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Kaivoslupan myöntämistä koskevasta päätöksestä on viipymättä toimitettava jäljennös Säteilyturvakeskukselle ja toimivaltaiselle maanmittaustoimistolle.

Jos päätös kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, on jäljennös päätöksestä toimitettava saamelaiskäräjille. Kolttala-alueelle kohdistuvasta päätöksestä on toimitettava jäljennös kolttien kyläkokoukselle ja erityiselle poronhoitoalueelle kohdistuvasta päätöksestä jäljennös asianomaiselle paliskunnalle.

Lupaviranomaisen on ilmoitettava päätöksen antamisesta niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Jos päätöksestä on ilmoitettava yli kolmellekymmenelle tiedossa olevalle henkilölle tai kun henkilöiden lukumäärää ei tiedetä, sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta tiedottamisesta 40 §:n 2 momentissa säädetään. Jos päätöksestä on annettava tieto yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle, sovelletaan, mitä lupahakemuksesta tiedottamisesta 40 §:n 3 momentissa säädetään.

Jos muistutuskirjelmässä on useita allekirjoittajia, riittää, että jäljennös päätöksestä toimitetaan tai tieto sen antamisesta ilmoitetaan muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Lupaviranomaisen on huolehdittava, että kunnat, joiden alueita päätös koskee, julkaisevat viipymättä tiedon päätöksestä siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään. Lupaviranomaisen on lisäksi julkaistava tieto päätöksestä ainakin yhdessä päätöksessä tarkoitettun toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai sen julkaiseminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

Lupaviranomaisen on huolehdittava, että malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhton-  
talupaa koskevasta päätöksestä tehdään merkin-  
tä kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotetta-

vasta tietopalvelusta annetussa laissa (453/2002) tarkoitettuun kiinteistötietojärjestelmään.

#### 59 §

##### *Kaivosalueenastulupaa koskevasta päätöksestä tiedottaminen*

Lupaviranomaisen on toimitettava kaivosalueenastulupaa koskeva päätös hakijalle.

Lupaviranomaisen on toimitettava jäljennös päätöksestä kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille sekä viipymättä toimivaltaiselle maanmittaustoimistolle.

Lupaviranomaisen on huolehdittava, että tieto päätöksestä julkaistaan noudattaen, mitä lupapäätöksestä tiedottamisesta 58 §:n 6 momentissa säädetään.

#### 60 §

##### *Malminetsintäluvan määräaikaisuus*

Malminetsintälupa on voimassa enintään neljä vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Kaivosviranomaisen on malminetsintäluvan voimassaoloajan pituutta harkitessaan otettava huomioon erityisesti:

- 1) tutkimussuunnitelman toteuttamiseksi tarpeellinen aika;
- 2) yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuvien vahinkojen ja haittojen rajoittaminen ja vähentäminen.

#### 61 §

##### *Malminetsintäluvan voimassaolon jatkaminen*

Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisi-  
toista vuotta.

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;

3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;

4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

62 §

*Kaivosluvan määräaikainen tarkistaminen ja määräaikaisuus*

Kaivoslupa on voimassa toistaiseksi luvan lainvoimaiseksi tulosta. Kaivoslupa voidaan myös myöntää määräajaksi, jos se on perusteltua ottaen huomioon esiintymän laatu ja laajuus, hakijan edellytykset huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta sekä muut hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneet seikat. Määräaikainen kaivoslupa voi olla voimassa enintään kymmenen vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein. Lupaviranomaisen on ilmoitettava tarkistusväli luvassa. Välttämättömän yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi taikka muusta erityisestä syystä myös määräjän voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä voidaan määrätä tarkistettavaksi määräajoin.

Lupamääräysten tarkistaminen ei saa sanottavasti vähentää kaivoshankkeesta saatavaa hyötyä.

63 §

*Kaivosluvan voimassaolon jatkaminen*

Määräjän voimassa olevalle kaivosluvalla voidaan myöntää jatkoaikaa toistaiseksi tai enintään kymmenen vuotta kerrallaan sen mukaan kuin on edelleen tarpeen esiintymän hyödyntämiseksi ja ottaen huomioon muut hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneet seikat.

Kaivosluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

1) esiintymää on hyödynnetty tehokkaasti ja järjestelmällisesti;

2) esiintymä on kooltaan, pitoisuudeltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan edelleen hyödyntämiskelpoinen;

3) luvanhaltija ei ole olennaisesti rikkonut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia taikka lupamääräyksiä.

64 §

*Kullanhuuhdontaluvan määräaikaisuus*

Kullanhuuhdontalupa on voimassa enintään neljä vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Kaivosviranomaisen on kultanhuuhdontaluvan voimassaoloajan pituutta harkitessaan otettava huomioon erityisesti:

1) huuhdottavan kultan talteen ottamiseksi ja hyödyntämiseksi tarpeellinen aika;

2) yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuvien vahinkojen ja haittojen ehkäiseminen, rajoittaminen ja vähentäminen.

65 §

*Kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkaminen*

Kullanhuuhdontaluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan.

Kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

1) kultanhuuhdonta on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;

2) kultanhuuhdonta-alueella on edelleen maa-lajeista huuhdottavaa kultaa niin runsaasti ja sellaisessa muodossa, että kultanhuuhdonnan jatkamiselle on edellytykset;

3) kultanhuuhtoja on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;

4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

66 §

*Hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi*

Malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kultanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamista var-

ten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset 61 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa, 63 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tai 65 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään 34 §:ssä.

Tarkempia säännöksiä luvan voimassaolon jatkamista koskevasta hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 67 §

##### *Malminetsintäluvan ja kullanhuuhdontaluvan raukeaminen*

Malminetsintälupa ja kullanhuuhdontalupa raukeavat määräajan päättyessä.

Kaivosviranomaisen voi päättää, että malminetsintälupa ja kullanhuuhdontalupa raukeavat, jos toiminta on ollut keskeytyneenä luvanhaltijasta riippuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään vuoden. Asian voi panna vireille kaivosviranomaisen omasta aloitteestaan, kunta tai haittaa kärsivä asianosainen.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa ja kullanhuuhdontalupa raukeavat, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan hakemuksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään hakemuksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa.

Jos luvanhaltija hakee malminetsintäluvan tai kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamista 66 §:ssä säädetyllä tavalla, jäävät 58 §:n nojalla lupapäätöksestä tehty merkintä kiinteistötietojärjestelmään, 107 §:n nojalla asetettu vakuus ja 174 §:n nojalla tehty panttaus voimaan, kunnes hakemus on lainvoimaisesti ratkaistu.

#### 68 §

##### *Kaivoslupan raukeaminen*

Kaivoslupa raukeaa määräajan päättyessä.

Lupaviranomaisen on päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos luvanhaltija ei ole kaivoslupas-

sa annetussa määräajassa aloittanut kaivostoimintaa tai ryhtynyt muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Lupaviranomaisen on myös päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos kaivostoiminta on ollut keskeytyneenä luvanhaltijasta riippuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai kaivostoiminnan voidaan katsoa tosiasiallisesti päättyneen. Asian voi panna vireille lupaviranomaisen omasta aloitteestaan, kunta tai haittaa kärsivä asianosainen.

Lupaviranomainen voi kuitenkin 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa enintään kahdesti lykätä kaivoslupan raukeamista ja antaa uuden määräajan kaivostoiminnan aloittamiseksi tai määräajan toiminnan jatkamiseksi. Luvan raukeamista voidaan lykätä enintään yhteensä kymmenellä vuodella. Kaivoslupan haltijan on toimitettava lupaviranomaiselle hakemus ennen kaivoslupan raukeamista sekä hakemuksessa esitettävä syy määräajan myöntämiselle ja suunnitelma kaivostoiminnan aloittamiseksi tai jatkamiseksi. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle. Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Lupaviranomaisen on lisäksi päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos kaivosalue ei kuulu luvanhaltijalle tai luvanhaltija ei ole saanut sitä haltuunsa 82 §:n mukaisesti viiden vuoden kuluessa luvan myöntämisestä taikka luvanhaltija tekee asiaa koskevan hakemuksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään hakemuksen, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa kaivostoimintaa.

#### 69 §

##### *Luvan muuttaminen*

Lupaviranomaisen on omasta aloitteestaan taikka asianomaisen toimialallaan yleistä etua valvovan viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen hakemuksesta muutettava malmin-

etsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa, jos:

1) toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus;

2) toiminnasta aiheutuvat haitalliset vaikutukset poikkeavat olennaisesti siitä, mitä lupaharkinnassa on arvioitu.

Kaivosviranomaisen on hyväksyessään kullanhuuhdontaluvan siirron 73 §:n mukaisesti samalla tarkistettava lupamääräyksiä ja luvassa tehtyä ratkaisua rakentamisen välttämättömydestä, jos se on tarpeen sen vuoksi, että siirron saajan edellytykset harjoittaa luvan mukaista toimintaa ovat olennaisesti toiset kuin aiemman luvanhaltijan.

Malminetsintäluvan haltijan on haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosluvan haltijan on haettava kaivosluvan muuttamista, jos kaivosalue tai kaivoksen apualue taikka osa niistä ei enää ole 19 §:ssä tarkoitettulla tavalla välttämätön taikka kaivostoiminnassa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa.

Kullanhuuhtojen on haettava kullanhuuhdontaluvan muuttamista, jos kullanhuuhdonta koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulusta tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Kullanhuuhtoja voi lisäksi hakea kullanhuuhdontaluvan muuttamista, kun rakentamisen edellytyksiä on mahdollista arvioida uudelleen.

Luvan muuttamista koskevaan hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään 34 §:ssä.

## 70 §

### *Luvan peruuttaminen*

Lupaviranomainen voi peruuttaa malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kullanhuuhdontaluvan, jos:

1) hakemuksessa tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämisen edellytyksiin tai muutoin lupaharkintaan;

2) luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä;

3) luvanhaltija on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka lupamääräyksiä.

Jos ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voidaan korjata tai ne ovat vähäisiä, lupaviranomaisen on ennen 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua päätöksen tekemistä asetettava asianomaiselle luvanhaltijalle määräaika korjata puute, rikkomus tai laiminlyönti.

## 71 §

### *Kaivosaluelunastusluvan voimassaolo*

Kaivosaluelunastuslupa on voimassa toistaiseksi tai määräajan luvan lainvoimaiseksi tulos- ta noudattaen vastaavasti, mitä kaivosluvan voimassaolosta 62 §:ssä säädetään.

Valtioneuvosto voi myöntää määräajan voimassa olevalle kaivosaluelunastusluvalla jatkoaikaa toistaiseksi tai määräajaksi noudattaen vastaavasti, mitä kaivosluvan voimassaolon jatkamisesta 63 §:ssä säädetään. Luvan voimassaolon jatkamista varten valtioneuvostolle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus ja lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset. Hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä kaivosaluelunastuslupaa koskevasta hakemuksesta 35 §:ssä säädetään. Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivosaluelunastuslupa raukeaa määräajan päättyessä. Lupa raukeaa myös, jos kaivoslupaa ei myönnetä, taikka se raukeaa tai peruutetaan. Jos kaivoslupaa muutetaan siten, että kaivos-

alueen pinta-ala pienenee, raukeaa kaivosalueelunastuslupa vastaavasti niiden alueiden osalta, jotka eivät enää kuulu kaivosalueeseen.

Valtioneuvoston on päätettävä, että kaivosalueelunastuslupa raukeaa, jos luvan haltija tekee asiaa koskevan hakemuksen valtioneuvostolle.

#### 72 §

##### *Luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevan asian käsittely*

Malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kullanhuuhtonluvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista sekä kaivosalueelunastusluvan voimassaolon jatkamista ja raukeamista koskeva asia on käsiteltävä noudattaen vastaavasti, mitä tässä laissa säädetään asianomaista lupaa koskevasta lupamenettelystä, lupaharkinnasta sekä lupapäätöksestä ja sen voimassaolosta.

#### 73 §

##### *Luvan siirto*

Malminetsintälupa, kaivoslupa ja kullanhuuhtonlupa voidaan siirtää toiselle. Siirron saajan tulee täyttää vastaavat vaatimukset kuin luvan haltijalta tämän lain mukaan edellytetään. Uraanin tai toriumin tuottamista koskevan kaivosluvan siirron saajalla tulee lisäksi olla ydinenergiain mukainen lupa kaivostoimintaan.

Luvan haltija voi hakea luvan siirtoa tekemällä asiasta hakemuksen kaivosviranomaiselle. Hakemuksessa on esitettävä siirron kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys siirron saajasta sekä siirron käsittelyn kannalta muut merkitykselliset seikat. Hakemukseen on liitettävä tarvittavat viranomaisen todistukset, rekisterinotteet ja vastaavat asiakirjat, joilla varmennetaan hakemuksessa esitetyt tiedot ja siirron saajan suostumus. Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivosviranomaisen on hyväksyttävä luvan siirto, jos siirron saaja täyttää 1 momentissa mainitut edellytykset ja viranomaiselle on toimitettu 2 momentissa tarkoitetut selvitykset. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin hylätä malminetsintäluvan ja kullanhuuhtonluvan siirtoa koskevan hakemuksen 46 §:n 1 momentin 8 kohdassa mainituin perustein sekä kaivosluvan siirtoa koskevan hakemuksen 48 §:n 1 momentissa mainituin perustein.

Kun kaivosviranomaisen on hyväksynyt kaivosluvan siirron, sen on tehtävä vastaava luvan haltijaa koskeva muutos kaivosalueelunastusluvan.

#### 74 §

##### *Luvan siirtoa koskevan päätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen*

Malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kullanhuuhtonluvan siirtoa koskevan päätöksen antamiseen sovelletaan, mitä 57 §:ssä säädetään lupapäätöksen antamisesta.

Kaivosviranomaisen on toimitettava päätös hakijalle ja jäljennös siitä siirron saajalle. Malminetsintäluvan siirron saaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan asiasta kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja kaivosluvan siirron saaja kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistön omistajille.

Kaivosviranomaisen on julkaistava tieto päätöksestä ainakin yhdessä päätöksessä tarkoitettun toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

Kaivosviranomaisen on huolehdittava, että kunnat, joiden alueita luvan siirtopäätös koskee, julkaisevat viipymättä tiedon päätöksestä siten kuin julkisista kuulutuksista annettussa laissa säädetään.

Kaivosviranomaisen on tiedotettava kaivosalueelunastusluvan siirrosta luvan haltijalle ja siirron saajalle.

75 §

*Varauspäätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen*

Varauspäätöksen antamiseen sovelletaan, mitä 57 §:ssä säädetään lupapäätöksen antamisesta.

Kaivosviranomaisen on toimitettava varauspäätös varaajalle.

Kaivosviranomaisen on julkaistava tieto päätöksestä ainakin yhdessä päätöksessä tarkoitetulla varausalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja tarvittaessa sellaisessa sanomalehdessä, josta alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon asiasta.

Kaivosviranomaisen on huolehdittava, että kunnat, joiden alueilla varausalue sijaitsee, julkaisevat viipymättä tiedon päätöksestä siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään.

76 §

*Varauspäätöksen voimassaolo*

Varauspäätös on voimassa enintään kaksikymmentäneljä kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty. Kaivosviranomaisen on varauspäätöksen voimassaolon pituutta harkitessaan otettava huomioon erityisesti tutkimussuunnitelman laadintaan ja muihin malminetsintälupahakemuksen valmisteleviin toimenpiteisiin tarvittava aika.

Varauspäätös raukeaa määräajan päättyessä. Varauspäätös raukeaa myös kokonaan tai osittain, kun sen tuottamalla etuoikeudella on haettu malminetsintälupaa 34 §:ssä säädetyllä tavalla. Kaivosviranomaisen on lisäksi päätettävä, että varauspäätös raukeaa, jos varaaja tekee asiasta kirjallisen ilmoituksen kaivosviranomaiselle.

Kaivosviranomainen voi peruuttaa varauspäätöksen, jos varausilmoituksessa tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet varauspäätökseen liittyvään harkintaan.

III OSA

**KAIVOSTOIMITUS, KORVAUKSET JA VAKUUKSET**

8 luku

**Kaivostoimitus ja siinä suoritettavat korvaukset**

77 §

*Kaivostoimitus*

Kaivosalueeksi ja kaivoksen apualueeksi tarvittavien alueiden käyttöoikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien lunastaminen suoritetaan kaivostoimituksessa. Lunastamisessa noudetaan, jollei jäljempänä muuta säädetä, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa (603/1977), jäljempänä *lunastuslaki*, säädetään. Kaivostoimituksessa havaitun virheen korjaamisesta tai oikaisemisesta sekä toimituksen tai päätöksen purkamista koskevasta esityksestä on voimassa, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) kiinteistötoimituksesta säädetään.

Toimitusinsinööri voi kuitenkin suorittaa kaivostoimituksen ilman uskottuja miehiä, jos kukaan 81 §:ssä tarkoitetuista kaivostoimituksen asianosaisista ei sitä vaadi eikä toimituksessa ole kysymys korvauksista.

78 §

*Toimivaltainen maanmittaustoimisto*

Kaivostoimituksia koskevissa asioissa toimivaltainen on maanmittaustoimisto, jonka toimialueella lunastettava omaisuus on.

Jos vain vähäinen osa kaivosalueesta tai kaivoksen apualueesta on toisen maanmittaustoimiston toimialueella, kaikki lunastukset toimeenpannaan siinä maanmittaustoimistossa, jonka toimialueella on suurin osa omaisuudesta.

## 79 §

*Kaivostoimituksen vireille tulo*

Toimivaltaisen maanmittaustoimiston on välittömästi annettava määräys kaivostoimitusta varten saatuaan tiedon kaivosalueunastusluvan tai kaivosluvan myöntämistä koskevasta päätöksestä.

Kaivostoimitusta ei saa lopettaa, ennen kuin kaivosalueunastuslupa ja kaivoslupa ovat saaneet lainvoiman. Toimivaltaisen maanmittaustoimiston pyynnöstä kaivosviranomaisen on annettava lausunto asian selvittämiseksi.

## 80 §

*Kaivostoimituksen kustannukset*

Kaivosalueunastusluvan ja kaivosluvan haltija vastaa kaivostoimituksen kustannuksista.

## 81 §

*Kaivostoimituksen asianosainen*

*Kaivostoimituksen asianosainen* on kaivosalueunastusluvan ja kaivosluvan haltija sekä muu henkilö, jonka oikeutta tai etua toimitus välittömästi koskee. Kaivoksesta taikka kaivosalueen tai kaivoksen apualueen käyttämisestä aiheutuvasta haitasta tai vahingosta voidaan vaadittaessa määrätä korvaus lunastuslain 38 §:n estämättä.

## 82 §

*Haltuunotto*

Kaivosalueunastusluvan ja kaivosluvan haltijalle syntyy kaivostoimituksessa lunastuslaisa tarkoitettuun haltuunotolla oikeus käyttää alueita ja oikeuksia luvassa osoitettuihin tarkoituksiin kiinteistöön kohdistuvan muun oikeuden estämättä.

Kaivosalueunastusluvassa ja kaivosluvassa osoitetut alueet sekä perustettavat oikeudet otetaan asianomaisen luvanhaltijan haltuun kaivostoimituksessa pidettävässä haltuunotokatsel-

muksessa määrättyä ajankohtana. Edellytyksenä haltuunotolle on, että kaivostoimituksessa määrätty ennakkokorvaus on maksettu.

Jos haltuunotosta aiheutuu lunastuslain 57 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus, voi lunastustoimikunta kaivostoimituksen asianosaisen vaatimuksesta määrätä, että haltuunotto siltä osin saa tapahtua aikaisintaan toimikunnan määräämän enintään kolmen kuukauden pituisen ajan kuluttua siitä, kun asianosaiselle määrätty ennakkokorvaus on maksettu.

Jos haltuun otetulla alueella olevan omaisuuden poistamisesta tai siirtämisestä ei päästä sopimukseen, kaivosalueunastusluvan ja kaivosluvan haltijan on asetettava poistettavan omaisuuden omistajalle tai haltijalle kohtuullinen ja kaivostoiminnan aloittamisen kannalta sopiva määräaika, jonka päätyttyä asianomainen luvanhaltija poistaa omaisuuden. Tällöin on luvanhaltijan ennen omaisuuden poistamista ilmoitettava siitä poistettavan omaisuuden omistajalle tai haltijalle, jollei se ole mahdotonta.

Jos kaivostoimintaa varten luovutettavalta tai luovutetulta alueelta joudutaan poistamaan tai siirtämään rakennuksia, varastoja tai laitteita taikka puita, kasvavaa satoa tai muuta kasvillisuutta, on siitä aiheutuvan vahingon tai haitan lisäksi korvattava asianomaiselle aiheutuneet poistamis- tai siirtämiskustannukset.

## 83 §

*Korvauksen perusteet erityistilanteessa*

Jos kaivoshanke on merkittävästi korottanut tai alentanut lunastettavan omaisuuden arvoa, korvaus on määrättävä vastaamaan sitä arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman sanottua vaikutusta.

Kun lunastetaan käyttöoikeus omaisuuteen, jota sen omistaja pääasiallisesti käyttää asumiseensa tai ammattinsa harjoittamiseen, lunastuslaisa tarkoitettu kohteenkorvaus on 1 momentin estämättä aina määrättävä niin suureksi kuin on tarpeen vastaavan oman asunnon tai saman toimeentulon tarjoavan, lunastettua vastaavan omaisuuden hankkimiseen lunastetun tilalle.

84 §

*Lunastuksen kohteen vahvistaminen ja käyttöoikeuden perustaminen*

Kaivostoimituksen loppukokouksessa on julistettava lunastuspäätös ja annettava valitusosoitus.

Lunastuspäätöksessä vahvistetaan kaivosaluelunastusluvan ja kaivosluvan perusteella sekä tarvittaessa luvanhaltijan osoituksen mukaan lunastuksen kohde ja perustetaan käyttö- ja muut oikeudet sekä asetetaan tarvittavat ehdot ja rajoitukset alueiden käyttämiseksi. Kaivosaluelunastusluvasta ja kaivosluvasta voidaan vähäisessä määrin poiketa, jos siihen on erityinen syy ottaen huomioon, mitä 19 §:ssä sekä 47 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Lunastuspäätöksen saatua lainvoiman syntyy kaivosaluelunastusluvan ja kaivosluvan haltijalle kaivostoimintaa varten käyttöoikeus kaivosalueeksi vahvistettuun alueeseen ja kaivoksen apualueeseen sen käyttötarkoitusta vastaava rajoitettu käyttö- tai muu erityinen oikeus, jolleivät alueet ole jo aiemmin kuuluneet luvanhaltijalle.

85 §

*Oikeuksien raukeaminen*

Kaivosalueeseen ja kaivoksen apualueeseen kohdistuvat erityiset oikeudet raukeavat, kun kaivostoimitus on saanut lainvoiman.

Kaivostoimituksessa voidaan kuitenkin päättää erityisen oikeuden pysyttämistä, jos oikeudesta ja sen käyttämisestä ei aiheudu vaaraa yleiselle turvallisuudelle tai haittaa kaivostoiminnalle eikä oikeuden pysyttäminen vaaranna kiinteistöjärjestelmän selkeyttä.

86 §

*Kiinteistön omistajan lunastusvaatimus*

Jos kaivosalueesta tai kaivoksen apualueesta aiheutuu merkittävää haittaa kiinteistön tai sen

osan käyttämiselle, kiinteistön omistajalla on oikeus vaatia, että kaivosaluelunastusluvan ja kaivosluvan haltija lunastaa kiinteistön tai sen osan.

Jos asemakaavassa on osoitettu alue kaivostoimintaa varten, kiinteistön omistajalla on oikeus kaivostoimituksessa vaatia kaavaan merkityn alueen lunastamista kokonaisuudessaan.

Kiinteistöistä tai niiden osista, jotka lunastetaan 1 ja 2 momentin nojalla, muodostetaan yksi tai useampi kaivosalueesta erillinen lunastusyksikkö noudattaen, mitä lunastusyksiköiden muodostamisesta lunastuslain 49 a §:n 1 momentissa säädetään.

Määrättäessä lunastuskorvausta kiinteistöistä ja niiden osista, jotka lunastetaan 1 ja 2 momentin nojalla, on korvauksen määrä puolitoistakertainen suhteessa lunastusalueen arvoon.

87 §

*Yksityistiejärjestelyt*

Kaivostoimituksessa on tehtävä sellaiset yksityisiä teitä ja tieoikeuksia koskevat järjestelyt, jotka ovat tarpeen kaivosalueen tai kaivoksen apualueen perustamisen vuoksi. Toimituksessa käsitellään ja ratkaistaan myös muut yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) mukaisessa tietöimituksessa käsiteltäviksi säädettyt asiat.

Yksityistieyhteudet ja tieoikeudet voidaan järjestellä yksityisistä teistä annetun lain 38 c §:ssä tarkoitetussa alueellisessa tietöimituksessa, joka voidaan suorittaa kaivosluvan haltijan pyynnöstä ilman erillistä hakemusta.

88 §

*Tilusjärjestelyn tarpeellisuuden selvittäminen*

Kaivostoimituksessa on selvittävä 89 §:ssä tarkoitetun tilusjärjestelyn suorittamisen tarpeellisuus.

Tilusjärjestelyn tarpeellisuus selvitetään ja ratkaistaan kuitenkin kaivostoimituksen sijasta kiinteistönmuodostamislain 68 §:n 2 momentissa tarkoitetussa uusjakotoimituksessa, jos kaivostoimituksen ajankohtana sellainen on vireil-



lä. Tällaisessa uusjaossa sovelletaan sen lisäksi, mitä kiinteistönmuodostamislainsäädännön ja lunastuslain 82 §:ssä säädetään, tämän lain 89—92 §:n säännöksiä.

## 89 §

*Tilusjärjestely*

*Tilusjärjestelynä* voidaan suorittaa tilusvaihto kiinteistöjen kesken. Jos tilusvaihtoa ei kuitenkaan voida sopivasti toimittaa, alue voidaan siirtää kiinteistöstä toiseen rahana suoritettavaa täyttä korvausta vastaan.

Tilusvaihdosta ja alueen siirtämisestä kaivostoimituksessa on voimassa, mitä kiinteistönmuodostamislain 59, 65 ja 66 §:ssä säädetään, jollei tämän lain 90—92 §:stä muuta johdu.

## 90 §

*Tilusjärjestelyn edellytykset*

Tilusjärjestely voidaan suorittaa, jos:

1) se on tarpeen kaivosalueen tai kaivoksen apualueen aiheuttaman tilusten haitallisen pirstoutumisen korjaamiseksi;

2) sillä voidaan poistaa tai huomattavasti vähentää niitä kustannuksia tai korvauksia, jotka muutoin aiheutuisivat uuden kulkuyhteyden järjestämisestä kaivosalueen katkaiseman kulkuyhteyden sijaan;

3) tilusvaihto tai alueen siirtäminen lisäalueen antamiseksi kaivosalueeseen tai kaivoksen apualueeseen rajoittuvalle kiinteistölle on erityisen tärkeää kiinteistön käyttökelpoisuuden lisäämiseksi; tai

4) se on tarpeen sellaisen arvoltaan vähäisen, kaivosalueen tai kaivoksen apualueen vuoksi erilleen jäävän alueen siirtämiseksi toiseen kiinteistöön, jota alueen omistaja ei voi käyttää tarkoituksenmukaisella tavalla hyväkseen, mutta jota voidaan käyttää toisen kiinteistön yhteydessä.

Tilusjärjestelyn suorittaminen edellyttää lisäksi, että:

1) 1 momentin 1 kohdassa mainitussa tapauksessa sillä saadaan aikaan merkittävä parannus kiinteistöjaotukseen;

2) siitä ei aiheudu kenellekään sanottavaa haittaa; ja

3) se ei vaikeuta asemakaavan toteuttamista.

Tilusjärjestelyn suorittamiseen ei vaadita kiinteistön omistajan eikä siihen kohdistuvan pantti- tai erityisen oikeuden haltijan suostumusta.

## 91 §

*Tilusjärjestelysopimukset*

Jos asianomaisten kiinteistöjen omistajat sopivat, voidaan kaivostoimituksessa muissakin kuin 90 §:n 1 momentissa mainituissa tapauksissa tehdä kaivoksen perustamisen tai kaivostoinnin takia tarpeellisia, kiinteistöjaotusta parantavia tilusjärjestelyjä noudattaen, mitä tilusjärjestelyn edellytyksistä 90 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetään.

## 92 §

*Tilusjärjestelyn korvaukset*

Tilusjärjestelyssä arvioidaan kiinteistöstä toiseen siirtyvä alue erikseen luovuttavan ja vastaanottavan kiinteistön kannalta. Jos nämä arvot eroavat toisistaan, on erotus määrättävä kaivosalueenastusluvan ja kaivosluvan haltijan korvattavaksi.

## 93 §

*Kaivostoimituksen rekisteröinti*

Kaivostoimitus voidaan rekisteröidä korvausten suorittamisesta riippumatta, kun se on saanut lainvoiman. Korvausten suorittamisesta ei tarvitse ilmoittaa maanmittaustoimistolle.

Kaivostoimituksesta voidaan tehdä merkinnot kiinteistörekisteriin muutoksenhausta huolimatta niiden kiinteistöjen osalta, joita muutoksenhaku ei koske. Kaivostoimituksesta voidaan

tehdä merkinnät kiinteistörekisteriin myös muutoksenhaun kohteena olevien kiinteistöjen osalta, jos muutoksenhaku ei vaikuta lunastuksen kohteen vahvistamiseen, käyttö- tai muiden oikeuksien perustamiseen taikka tehtäviin merkintöihin. Kiinteistörekisterin pitäjän on näissä tapauksissa pyydettävä maa- ja metsätalouden ministeriön lupaa rekisteröintiin. Maa- ja metsätalouden ministeriön on päätösvaltainen myös, kun siinä on vain maa- ja metsätalouden puheenjohtaja.

94 §

*Arvohetki ja yleisen hintatason muutoksen huomioon ottaminen*

Kaivostoimituksessa korvaus lunastettavasta omaisuudesta on määrättävä haltuunoton ajankohdan (*arvohetki*) arvon perusteella.

Jos yleinen hintataso on arvohetken jälkeen kohonnut, on lopullisen lunastuskorvauksen ja toimituksessa määrätyn ennakkokorvauksen välinen erotus sovitettava kohonnutta hintatasoa vastaavaksi.

95 §

*Korvauksensaajan määrääminen*

Lunastuskorvaus on kaivostoimituksessa määrättävä suoritettavaksi sille, jolle lunastettava omaisuus tai korvauksen kohde kuuluu korvauksen määräämisen ajankohtana, jollei toimituksessa esitetystä selvityksestä muuta johdu.

96 §

*Korvausten maksaminen ja korko*

Kaivosalue-lunastusluvan ja kaivosluvan haltijan suoritettavaksi määrättyt ennako- ja lopulliset korvaukset tulee suorittaa kolmen kuukauden kuluessa niiden määräämisestä. Korvauksen maksamisen viivästyessä sille maksetaan vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. Lopulliselle korvaukselle tulee maksaa kuuden prosentin vuotuista korkoa tämän lain 82 §:n mukaisesta haltuunotosta lukien.

Kaivostoimituksessa maksettavaksi määrättyt tilusjärjestelyn korvaukset suorittaa kaivosalue-lunastusluvan ja kaivosluvan haltija. Tilusjärjestelyssä alueen saaja on velvollinen maksamaan saamastaan alueesta korvauksen asianomaiselle luvanhaltijalle siltä osin kuin korvausta ei voida vähentää asianomaiselle luvanhaltijalle maksettaviksi määrättyistä suorituksista. Alueen luovuttaja saa asianomaiselta luvanhaltijalta korvauksen luovuttamastaan alueesta. Tässä momentissa tarkoitettuihin korvauksiin sovelletaan, mitä 1 momentissa koron laskemisesta ja korvausten maksamisesta säädetään. Tilusjärjestelyn johdosta määrättylle korvaukselle korko lasketaan toimituksessa määrätystä alueiden haltuunottoajankohdasta lukien.

97 §

*Korvaukset erityisissä tapauksissa*

Jos tässä luvussa tarkoitettu korvaus voidaan määrätä vasta kaivostoimituksen päätyttyä eikä korvauksista sovita, on korvausasia ratkaistava kaivosalue-lunastusluvan ja kaivosluvan haltijan tai korvausta vaativan hakemuksesta pidettävässä toimituksessa, jossa noudatetaan vastaavasti, mitä kaivostoimituksesta säädetään.

Toimitusta on haettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahinko tai haitta ilmenee. Määräyksen sen suorittamiseen antaa hakemuksesta toimivaltainen maanmittaustoimisto. Kaivosviranomaisen on toimivaltaisen maanmittaustoimiston pyynnöstä annettava lausunto asian selvittämiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa toimituksessa korvattava omaisuus, haitta tai vahinko arvioidaan ja korvaus määrätään toimituksen päättymisajankohdan mukaisena sekä 96 §:n mukainen vuotuinen korko lasketaan alkavaksi kaivostoimituksen loppukokouksen ajankohdasta lukien.

Jos 1 momentissa tarkoitettu vaatimus on tehty ilmeisen aiheettomasti, toimituksen kustannukset on määrättävä osaksi tai kokonaan vaatimuksen esittäjän maksettavaksi.

## 98 §

*Pakkotäytäntöönpano erityisissä tapauksissa*

Kaivostoimituksessa määrättyyn korvaukseen, joka asiaosaisen on maksettava kaivosaluelunastusluvan ja kaivosluvan haltijalle, ja omaisuuteen, jonka omistus on tilusjärjestelyn vuoksi vaihtunut, sovelletaan kiinteistönmuodostamislain 288 §:ää.

## 9 luku

**Malminetsinnästä, kaivostoiminnasta ja kullanhuuhdonnasta suoritettavat korvaukset**

## 99 §

*Malminetsintäkorvaus*

Malminetsintäluvan haltijan on suoritettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen korvaus (*malminetsintäkorvaus*).

Malminetsintäkorvauksen vuotuinen suuruus kiinteistöä kohti on:

- 1) 20 euroa hehtaarilta malminetsintäluvan voimassaolon ensimmäiseltä neljältä vuodelta;
- 2) 30 euroa hehtaarilta malminetsintäluvan voimassaolon viidenneltä, kuudennelta ja seitsemänneltä vuodelta;
- 3) 40 euroa hehtaarilta malminetsintäluvan voimassaolon kahdeksannelta, yhdeksänneltä ja kymmenenneltä vuodelta;
- 4) 50 euroa hehtaarilta malminetsintäluvan voimassaolon yhdenneltätoista vuodelta ja sen jälkeisiltä vuosilta.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintäluva on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavilta vuosilta korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

## 100 §

*Louhintakorvaus*

Kaivosluvan haltijan on maksettava kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen korvaus (*louhintakorvaus*).

Louhintakorvauksen vuotuinen suuruus kiinteistöä kohti on 50 euroa hehtaarilta. Lisäksi louhintakorvauksena maksetaan:

1) 0,15 prosenttia vuoden aikana louhitun ja hyödynnetyn metallimalmin kaivosmineraalien lasketusta arvosta; sitä laskettaessa otetaan huomioon malmin sisältämien hyödynnettyjen metallien keskiarvohinta vuoden aikana ja muiden malmista hyödynnettyjen tuotteiden keskimääräinen arvo vuoden aikana;

2) kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet huomioon ottaen kohtuullinen korvaus louhitusta ja hyödynnetystä muusta kaivosmineraalista kuin metallimalmista sen mukaan kuin:

a) kiinteistön omistaja ja kaivosluvan haltija sopivat; tai

b) kaivosviranomaisen kiinteistön omistajan tai kaivosluvan haltijan hakemuksesta vahvistaa.

Jos kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ovat olennaisesti muuttuneet, kiinteistön omistaja tai kaivosoikeuden haltija voi vaatia kaivosviranomaista tarkistamaan 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun korvauksen.

Jos lupaviranomainen on lykännyt kaivosluvan raukeamista 68 §:n 3 momentin mukaisesti, on tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu korvaus 100 euroa hehtaarilta (*korotettu korvaus*), kunnes kaivostoiminta aloitetaan tai sitä jatketaan.

Velvollisuus louhintakorvaukseen alkaa, kun kaivoslupa on lainvoimainen. Velvollisuus korotettuun korvaukseen alkaa, kun päätös kaivostoiminnan uutta aloittamisaikaa tai toiminnan jatkamista koskevaksi määräajaksi on lainvoimainen.

Kaivosluvan haltijan on toimitettava kaivosviranomaiselle tiedot louhintakorvauksen vahvistamista varten viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä maaliskuuta. Kaivosviranomaisen

vahvistaa päätöksellään louhintakorvauksen suuruuden vuosittain.

Louhintakorvaus on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomaisen päätös louhintakorvauksesta on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkempia säännöksiä louhintakorvauksen vahvistamista ja tarkistamista koskevasta hakemuksesta, louhintakorvauksen määrittämisen perusteista ja kaivosviranomaiselle louhintakorvauksen vahvistamista varten toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 101 §

##### *Sivutuotekorvaus*

Kaivosluvan haltijan on maksettava kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille muuhun kuin kaivostoimintaan käytetyistä kaivostoiminnan sivutuotteista saadusta hyödystä vuotuinen kiinteistökohtainen korvaus (*sivutuotekorvaus*).

Sivutuotekorvauksen tulee olla kohtuullinen ottaen huomioon sivutuotteen taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet. Jos kaivosluvan haltija ja kiinteistön omistaja eivät sovi korvauksesta, on se enintään 10 prosenttia sivutuotteesta saadusta myyntitulosta.

#### 102 §

##### *Kullanhuuhdontakorvaus*

Kullanhuuhtojen on suoritettava alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle vuotuinen korvaus (*kullanhuuhdontakorvaus*).

Kullanhuuhdontakorvauksen vuotuinen suuruus on 50 euroa hehtaarilta.

Kullanhuuhdontakorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavilta vuosilta korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

#### 103 §

##### *Vahinkojen ja haittojen korvaaminen malminetsintäalueella, etsintäalueella ja kultanhuuhdonta-alueella*

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta tähän lakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Mitä 1 momentissa säädetään malminetsintäluvan haltijan korvausvelvollisuudesta, sovelletaan etsintätyöstä vastaavan velvollisuuteen korvata etsintäalueella aiheutuneet vahingot ja haitat sekä kultanhuuhtojen velvollisuuteen korvata kultanhuuhdonta-alueella aiheutuneet vahingot ja haitat.

#### 104 §

##### *Korvausta koskeva menettely*

Asianosaiset voivat sopia 101 ja 103 §:ssä tarkoitetun korvauksen suorittamisesta ja määrästä sekä muistakin korvausta koskevista seikoista. Sopimus on tehtävä kirjallisesti.

Jollei 1 momentissa tarkoitetusta korvauksesta sovita, on korvausvaatimus esitettävä korvausta vaativan taikka asianomaisen etsintätyöstä vastaavan tai luvanhaltijan hakemuksesta pidettävässä 8 luvussa tarkoitetussa kaivostoimituksessa. Toimitusta on haettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianomainen lupa on rauennut tai peruutettu taikka etsintätyöstä aiheutunut vahinko tai haitta ilmenee. Jos malminetsintälupaan tai kultanhuuhdontalupaan perustuvasta toiminnasta aiheutunut vahinko tai haitta ilmenee myöhemmin, toimitusta on haettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahinko tai haitta ilmenee. Toimituksen kustannuksista vastaa etsintätyöstä vastaava tai luvanhaltija.

Edellä 99, 100 ja 102 §:ssä tarkoitettuun korvaukseen liittyvään riita-asiaan sovelletaan vastaavasti, mitä 2 momentissa säädetään 1 momentissa tarkoitetusta korvausta koskevasta vaatimuksesta.

## 105 §

*Eräiden ympäristövahinkojen korvaaminen*

Vahingosta tai haitasta, joka aiheutuu veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta taikka melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä, hajusta taikka niitä vastaavasta häiriöstä, säädetään ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/1994) 12 §:ssä.

## 106 §

*Luvan siirron vaikutus korvausvelvollisuuteen*

Edellä 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta luvanhaltijaa korvausvelvollisuudesta sillä osin kuin vahinko tai haitta on aiheutunut, ennen kuin kaivosviranomainen on hyväksynyt siirron.

## 10 luku

**Vakuudet**

## 107 §

*Vakuus malminetsintää ja kullanhuuhtontaa varten*

Malminetsintäluvan haltijan ja kullanhuuhtojan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

## 108 §

*Vakuus kaivostoiminnan lopettamista varten*

Kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lu-

pamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen.

## 109 §

*Vakuuden asettamista koskeva menettely*

Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa.

Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti taikka malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa muutetaan 69 §:n mukaisesti tai lupien voimassaoloa jatketaan 61, 63 tai 65 §:n mukaisesti.

Vakuus on asetettava kaivosviranomaiselle, jonka tulee valvoa korvauksen saajan etua vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevissa asioissa.

## 110 §

*Vakuudesta suoritettavat kustannukset*

Vakuudesta voidaan suorittaa ne kustannukset, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tai asianomaisessa luvassa määrättyjen velvoitteiden suorittamiseksi.

Kaivosviranomaisen tulee vapauttaa vakuus, kun luvanhaltija on täyttänyt 1 momentissa tarkoitettut velvoitteet. Vakuus on mahdollista vapauttaa myös osittain.

## 111 §

*Luvan siirron vaikutus vakuuteen*

Edellä 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Kaivosviranomaisen on hyväksyessään luvan siirron arvioitava, onko vakuuden lajia tai suuruutta tarkistettava, sekä tehtävä asianomaisiin lupamääräyksiin tarvittavat muutokset. Samalla kaivosviranomaisen on määrättävä ajankohta, josta lukien muutokset ovat voimassa.

IV OSA

**KAIVOSTURVALLISUUS**

11 luku

**Kaivosturvallisuusvaatimukset**

112 §

*Yleinen velvollisuus huolehtia kaivosturvallisuudesta*

*Kaivostoiminnan harjoittaja* on velvollinen huolehtimaan kaivosturvallisuudesta. Toiminnanharjoittajan on erityisesti huolehdittava kaivoksen rakenteellisesta ja teknisestä turvallisuudesta sekä kaivoksessa tapahtuvien vaaratilanteiden ja onnettomuuksien ehkäisemisestä ja niistä aiheutuvien haitallisten seurausten rajoittamisesta.

Kaivoksen työturvallisuudesta säädetään erikseen.

113 §

*Kaivosturvallisuuden edellyttämät toimenpiteet*

Kaivostoiminnan harjoittajan on kaivosturvallisuudesta huolehtiessaan noudatettava seuraavia toimintaperiaatteita:

1) vaarat ja onnettomuusuhat tunnistetaan;

2) vaaratekijät poistetaan tai, jos tämä ei ole mahdollista, määritetään vaarojen rajoittamista koskevat turvallisuuspäämäärät ja ryhdytään toimenpiteisiin, joilla rajoitetaan vaaratekijöistä aiheutuvat haitalliset seuraukset mahdollisimman vähäisiksi;

3) toteutetaan onnettomuuksien ehkäisemisen kannalta tarpeelliset toimenpiteet ja varaudutaan pelastustoimenpiteisiin;

4) yleisesti vaikuttavat toimenpiteet toteutetaan ennen yksilöllisiä;

5) tekniikan ja muiden käytettävissä olevien keinojen kehittyminen otetaan huomioon.

Kaivostoiminnan harjoittajan on huolehdittava toimintaperiaatteiden noudattamisesta kaivoksessa ja seurattava toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta kaivosturvallisuuteen sekä tarvit-

taessa ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin. Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa välittömästi eristettävä vaarallinen alue muusta kaivoksesta, keskeytettävä kaivoksen toiminta sekä tehtävä kaivosturvallisuuden edellyttämät toimenpiteet.

Tarkempia säännöksiä kaivosturvallisuuden edellyttämien toimenpiteiden suunnittelussa, valinnassa, mitoituksessa ja toteutuksessa huomioon otettavista seikoista sekä noudatettavista toimintaperiaatteista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

114 §

*Vaarojen selvittäminen ja arviointi*

Kaivostoiminnan harjoittajan on järjestelmällisesti selvitettävä ja tunnistettava kaivosturvallisuutta vaarantavat seikat.

Jos kaivosturvallisuutta vaarantavia seikkoja ei voida poistaa, on kaivostoiminnan harjoittajan arvioitava niiden merkitys.

Kaivostoiminnan harjoittajalla tulee olla hallussaan 1 momentissa tarkoitettu selvitys ja 2 momentissa tarkoitettu arviointi kirjallisena. Selvitys ja arviointi on tarkistettava olosuhteiden olennaisesti muuttuessa, ja ne on muutenkin pidettävä ajan tasalla.

115 §

*Kaivoksen sisäinen pelastussuunnitelma*

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee laatia kaivostoimintaa varten *kaivoksen sisäinen pelastussuunnitelma*.

Kaivoksen sisäisessä pelastussuunnitelmassa on selvitettävä:

1) ennakoitavat vaaratilanteet ja onnettomuudet sekä niiden mahdolliset vaikutukset;

2) toimenpiteet vaaratilanteiden ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä niistä aiheutuviin seurausten rajoittamiseksi;

3) vaaratilanteiden tai onnettomuuksien johdosta viranomaiselle tai muille tahoille tehtävät ilmoitukset;

4) yhteistoiminta alueen pelastusviranomaisen kanssa;

5) poistumis- ja suojautumismahdollisuudet sekä sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt (*omatoimiset pelastustoimenpiteet*);

6) omatoimisiin pelastustoimenpiteisiin osallistuva henkilöstö ja heidän kouluttaminen tehtäviinsä;

7) omatoimisiin pelastustoimenpiteisiin hankitut tarvikkeet;

8) varautuminen onnettomuuksien jälkien korjaamiseen ja ympäristön puhdistamiseen.

Kaivostoiminnan harjoittajan on laadittava kaivoksessa työskentelevien käyttöön ohjeet ennakoitujen vaaratilanteiden ja onnettomuuksien varalta.

Tarkempia säännöksiä tilannekohtaisista omatoimisista pelastustoimenpiteistä, yhteistoiminnasta alueen pelastusviranomaisen kanssa, onnettomuuksien ja vaaratilanteiden varalta pidettävistä pelastusharjoituksista, pelastustyöhön liittyvästä koulutuksesta ja muista kaivoksen sisäisessä pelastussuunnitelmassa selvitettävistä asioista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 116 §

##### *Asiattomien pääsyn estäminen ja alueen pelastustoimen yksiköiden opastaminen kohteessa*

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee huolehtia rakenteellisista toimenpiteistä tai toiminnan luonteeseen nähden riittävän tehokkaalla muulla tavalla asiattomien pääsyn estämisestä kaivokseen ja kaivosalueelle.

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee huolehtia pelastustoimintaa johtavan pelastusviranomaisen ja alueen pelastustoimen yksiköiden pääsystä kaivokseen ja kaivosalueelle onnettomuuden tapahtuttua tai sellaisen uhatessa sekä alueen pelastustoimen yksiköiden asianmukaisesta opastamisesta kohteessa.

#### 117 §

##### *Organisaatio ja henkilöstö*

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee huolehtia siitä, että kaivosturvallisuuteen liittyvät johdon ja henkilöstön tehtävät ja vastuualueet on selkeästi määritelty organisaation kaikilla tasoilla.

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee huolehtia koulutuksella, opastuksella ja ohjauksella siitä, että kaivoksessa toimivilla henkilöillä on riittävät tiedot kaivosturvallisuudesta ja kaivosturvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä.

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee huolehtia siitä, että kaivoksessa toimivat henkilöt noudattavat kaivosturvallisuuden edellyttämiä toimenpiteitä ja toimintaperiaatteita.

Tarkempia säännöksiä kaivosturvallisuuden kannalta keskeisten henkilöiden koulutuksesta, opastuksesta ja ohjeistuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 118 §

##### *Kaivosturvallisuuden vastuuhenkilö*

Kaivostoiminnan harjoittajan on nimettävä kaivosturvallisuuden vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön tulee olla toiminnanharjoittajan palveluksessa, toimipaikkanaan asianomainen kaivos.

Vastuuhenkilön tulee tuntee kaivostekniikkaa ja kaivosturvallisuutta koskevat säännökset sekä kaivosturvallisuuden edellyttämät toimenpiteet erityisesti toimipaikkansa kaivoksessa.

Vastuuhenkilön tehtävänä on varmistaa, että kaivoksessa noudatetaan kaivosturvallisuutta koskevia säännöksiä, lupamääräyksiä sekä kaivosturvallisuuden edellyttämiä toimenpiteitä ja toimintaperiaatteita.

Vastuuhenkilön tulee osoittaa pätevyytensä kaivosviranomaisen järjestämässä kokeessa. Hyväksytystä kokeesta asianomaiselle henkilölle annetaan todistus.

Tarkempia säännöksiä kaivosturvallisuuden vastuuhenkilön koulutuksesta, pätevydestä ja sen ylläpidosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

119 §

*Kaivoskartta*

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee laatia kaivoksesta ja kaivosalueesta kartta (*kaivoskartta*) ja pitää se ajantasaisena.

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee toimittaa kaivoskartasta kopio kunkin vuoden alussa kaivosviranomaiselle.

Kaivoskartan tulee sisältää yksilöidyt tiedot kaivoksessa tehdyistä toimenpiteistä ja muusta kaivostoiminnasta kaivosalueella siten, että kaivosturvallisuutta, alueen maankäyttöä ja esiintymän hyödyntämistä sekä muita niihin liittyviä toimenpiteitä koskevat seikat voidaan selvittää.

Tarkempia säännöksiä kaivoskartasta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

120 §

*Varautuminen kaivostoiminnan lopettamiseen*

Kaivostoiminnan harjoittajan on kaivoksen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä kaivostoiminnassa otettava huomioon, että kaivostoiminta voidaan lopettaa ja kaivos sulkea turvallisesti.

12 luku

**Kaivosturvallisuyslupaan liittyvät säännökset**

121 §

*Kaivosturvallisuyslupa*

Kaivoksen rakentamiseen ja tuotannolliseen toimintaan on oltava kaivosviranomaisen lupa (*kaivosturvallisuyslupa*).

122 §

*Kaivosturvallisuyslupahakemus*

Kaivosturvallisuyslupaa koskeva hakemus on toimitettava kaivosviranomaiselle.

Hakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakijasta;
- 2) kaivosturvallisuusvaatimusten huomioon ottamisesta;
- 3) muista kaivosturvallisuuden kannalta merkityksellisistä seikoista.

Hakemukseen on liitettävä tiivistelmä hakemuksessa ja sen liitteissä olevista tiedoista, 114 §:n mukaisesti laadittu selvitys ja arviointi, kaivoksen sisäinen pelastussuunnitelma sekä yleissuunnitelma, jossa on ottaen huomioon, mitä 11 luvussa säädetään, esitettävä:

- 1) kaivoksen rakentamista koskeva suunnitelma;
- 2) kaivosalueelle sijoitettavia toimintoja ja rakennuksia koskeva suunnitelma;
- 3) esiintymän geologinen ja kalliotekninen kuvaus;
- 4) käytettävät louhintamenetelmät sekä louhosten täytöt ja täyttömateriaalit;
- 5) kivennostojärjestelmä.

Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys siitä, onko hakija merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain (1501/1993) mukaiseen arvonlisävelvollisten rekisteriin sekä todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty. Jos hakija on ulkomainen yritys, sen on toimitettava vastaavat tiedot yrityksen sijoittautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla.

Tarkempia säännöksiä kaivosturvallisuyslupahakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

123 §

*Kaivosturvallisuyslupahakemusta koskevat menettelyt*

Kaivosviranomaisen tulee pyytää kaivosturvallisuyslupahakemuksesta lausunto asianomaiselta työsuojeluviranomaiselta ja alueen pelastusviranomaiselta, Säteilyturvakeskukselta sekä



tarvittaessa muilta toimialallaan yleistä etua valvovilta viranomaisilta. Kaivosviranomaisen tulee lisäksi hankkia lupaharkinnan kannalta muut tarpeelliset lausunnot ja selvitykset.

Kaivosturvallisuuslupahakemuksen käsitteeseen sovelletaan, mitä muistutuksia ja mielipiteen ilmauksia koskevasta menettelystä 39 §:ssä säädetään. Kaivosturvallisuuslupahakemukselta tiedotetaan noudattaen, mitä lupahakemukselta tiedottamisesta 40 §:ssä säädetään. Hakijan kuulemiseen lausuntojen ja muistutusten johdosta sovelletaan, mitä 42 §:ssä säädetään hakijan kuulemisesta. Kaivosturvallisuuslupapäätöksen sisältöön sovelletaan, mitä 56 §:n 1 momentissa lupapäätöksen sisällöstä säädetään.

## 124 §

*Kaivosturvallisuusluvan myöntämisen edellytykset ja lupaharkinnan perusteet*

Kaivosturvallisuusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) kaivoksen ja kaivostoiminnan suunnittelussa on noudatettu, mitä 112—116 ja 120 §:ssä säädetään;

2) organisaatiota, henkilöstöä ja vastuuhenkilöä koskevat velvollisuudet on toteutettu noudattaen, mitä 117 ja 118 §:ssä säädetään.

Kaivosturvallisuuslupa myönnetään, jos hakija osoittaa, että muutkin tässä laissa säädetty edellytykset täyttyvät.

Kaivosturvallisuuslupaa ei saa myöntää, ennen kuin kaivoslupa on saanut lainvoiman ja, jollei kaivosalue ja kaivoksen apualue kuulu kaivostoiminnan harjoittajalle, mainitut alueet on otettu toiminnanharjoittajan haltuun. Haltuunotosta säädetään 82 §:ssä.

## 125 §

*Kaivosturvallisuusluvassa annettavat määräykset*

Kaivosturvallisuusluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

1) kaivosturvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä;

2) kaivoksen sisäisestä pelastussuunnitelmasta;

3) vastuuhenkilön ja muun kaivosturvallisuuden kannalta keskeisen henkilöstön koulutuksesta, opastuksesta ja ohjauksesta;

4) kaivoskartasta;

5) kaivostoiminnan lopettamisen huomioon ottamisesta;

6) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;

7) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

## 126 §

*Kaivosturvallisuuslupaa koskevan päätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen*

Kaivosturvallisuuslupaa koskeva päätös annetaan noudattaen, mitä 57 §:ssä säädetään lupapäätöksen antamisesta.

Kaivosturvallisuuslupaa koskevasta päätöksestä tiedotetaan noudattaen, mitä 58 §:ssä säädetään lupapäätöksestä tiedottamisesta.

## 127 §

*Kaivosturvallisuusluvan voimassaolo*

Kaivosturvallisuuslupa on voimassa toistaiseksi luvan lainvoimaiseksi tulosta. Kaivosturvallisuuslupa voidaan myös myöntää määräajaksi, jos se on perusteltua ottaen huomioon kaivostoiminnan oletettu kesto, kaivosturvallisuuden varmistaminen ja muut hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneet seikat. Lupa voidaan kui-

tenkin myöntää enintään samaksi ajaksi kuin kaivoslupa.

Kaivosviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosturvallisuusluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein. Kaivosviranomaisen on ilmoitettava tarkistusväli luvassa. Välttämättömän yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi taikka muusta erityisestä syystä kaivosviranomainen voi määrätä tarkistettavaksi määräajoin myös määräajan voimassa olevan luvan.

128 §

*Kaivosturvallisuusluvan voimassaolon jatkaminen*

Kaivosviranomainen voi myöntää määräajan voimassa olevalle kaivosturvallisuusluvalla jatkoaikaa toistaiseksi tai määräajaksi noudattaen vastaavasti, mitä 127 §:n 1 momentissa säädetään.

Kaivosturvallisuusluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä.

Voimassaolon jatkamista varten kaivosviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättämistä toimitettava hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset noudattaen vastaavasti, mitä 122 §:ssä säädetään.

Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

129 §

*Kaivosturvallisuusluvan raukeaminen*

Kaivosturvallisuuslupa raukeaa määräajan päättyessä.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että kaivosturvallisuuslupa raukeaa, jos:

- 1) kaivoslupa raukeaa tai peruutetaan;
- 2) kaivostoiminnan harjoittaja tekee asiaa koskevan hakemuksen kaivosviranomaiselle.

130 §

*Kaivosturvallisuusluvan muuttaminen*

Kaivosviranomaisen on omasta aloitteestaan taikka asianomaisen toimialallaan yleistä etua valvovan viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen hakemuksesta muutettava kaivosturvallisuuslupaa, jos:

- 1) kaivosturvallisuudessa on olennaisia puutteita;
- 2) olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja lupamääräyksiä on yleisten tai yksityisten etujen turvaamiseksi välttämätön muuttaa.

Kaivostoiminnan harjoittajan on haettava kaivosturvallisuusluvan muuttamista, jos kaivostoiminnassa tapahtuu muutoksia, joilla on muu kuin vähäinen vaikutus kaivosturvallisuuteen. Hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä kaivosturvallisuuslupahakemuksesta säädetään 122 §:ssä.

Jos kaivoslupa on siirretty 73 §:n nojalla, kaivosviranomaisen on tehtävä vastaava kaivostoiminnan harjoittajaa koskeva muutos kaivosturvallisuuslupaan. Kaivosviranomaisen on samalla tarkistettava lupamääräyksiä, jos se on kaivosturvallisuuden varmistamiseksi tarpeen.

131 §

*Kaivosturvallisuusluvan peruuttaminen*

Kaivosviranomainen voi peruuttaa kaivosturvallisuusluvan, jos:

- 1) hakemuksessa tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämisen edellytyksiin tai muutoin lupaharkintaan;
- 2) luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä;
- 3) luvanhaltija on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa säädettyä, kaivosturvallisuutta koskevaa velvollisuutta tai rajoitusta taikka lupamääräyksiä.

Jos ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voidaan korjata tai ne ovat vähäisiä, kaivosviranomaisen on ennen 1 momentin 2 tai

3 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemistä asetettava asianomaiselle luvanhaltijalle määräaika korjata puute, rikkomus tai laiminlyönti.

#### 132 §

*Kaivosturvallisuusluvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevan asian käsittely*

Kaivosturvallisuusluvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskeva asia on käsiteltävä noudattaen vastaavasti, mitä tässä laissa säädetään kaivosturvallisuuslupaa koskevasta lupamenettelystä, lupaharkinnasta sekä lupapäätöksestä ja sen voimassaolosta.

#### 13 luku

### **Kaivoksen laitteistot ja laitteet**

#### 133 §

*Kaivoksen laitteistojen ja laitteiden määritelmät*

*Nostolaitoksella* tarkoitetaan tässä laissa kaivoksessa eri tasojen välillä liikkuvaa henkilöiden tai tavaroiden kuljetukseen tarkoitettua kiinteästi asennettua laitetta, jolla kuorma konevoimalla kuljetetaan kuilussa johteita pitkin, ja siihen liittyviä apulaitteita sekä maanpintarakenteita.

*Kaivoksen laitteistoilla ja laitteilla* tarkoitetaan tässä laissa nostolaitoksia, kaivoksessa kaivostoimintaa varten tarvittavia laitteita ja laitteistoja sekä kaivoksen toimintaan välittömästi liittyviä, maanpinnalla olevia koneita, laitteistoja ja laitteita sekä niiden yhdistelmiä.

#### 134 §

*Nostolaitoksen suunnittelu ja rakentaminen*

Nostolaitos tulee suunnitella ja rakentaa siten, että se on turvallinen tavanomaisessa käytössä ja ennalta mahdolliseksi arvioitavissa poikkeustilanteissa eikä vaaranna kenenkään terveyttä tai turvallisuutta.

Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon 114 §:n mukaisesti laadittu selvitys ja arviointi.

Nostolaitoksen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää huomiota nostolaitokseen toiminnallisena kokonaisuutena ja erityisesti huolehtia siitä, että:

1) nostolaitoksen lujuus ja mitoitukset ovat riittäviä;

2) nostokorin kannatus- ja ripustuslaitteet sekä niiden kiinnitykset varmistavat riittävän turvallisuustason;

3) kuormituksen, ylinopeuden, hidastuksen, hätäjarrujen ja vastaavien, turvallisen toiminnan kannalta olennaisten seikkojen valvonta on järjestetty;

4) koneisto toimii myös mahdollisissa poikkeustilanteissa turvallisuutta vaarantamatta;

5) nostotorni, kuilu ja niihin liittyvät rakenteet ovat kestäviä ja paloturvallisia;

6) nostolaitoksen ohjausjärjestelmä toimii luotettavasti;

7) henkilönostolaitoksen ilmanvaihto toimii myös poikkeustilanteissa;

8) henkilönostolaitoksessa on yhteydenpitoon tarvittavat viestintälaitteet;

9) henkilönostolaitoksen vaaratilanteissa on mahdollista toteuttaa tarvittavat torjunta- ja pelastustoimet.

Tarkempia säännöksiä nostolaitoksen suunnittelusta ja rakentamisesta voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

#### 135 §

*Nostolaitoksen tarkastus*

Kaivostoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että 14 luvussa tarkoitettu hyväksytty tarkastuslaitos tarkastaa nostolaitoksen ennen käyttöönottoa ja sen jälkeen vähintään vuosittain ottaen huomioon 114 §:n mukaisesti laadittu selvitys ja arviointi.

Kaivostoiminnan harjoittajan on lisäksi huolehdittava siitä, että nostolaitoksen turvallisuus varmistetaan jatkuvasti ottaen huomioon 114 §:n mukaisesti laadittu selvitys ja arviointi.

Tarkempia säännöksiä nostolaitoksen tarkastuksesta voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

136 §

*Kaivoksen laitteistojen ja laitteiden sijoitus*

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee sijoittaa ja tarvittaessa suojata kaivoksen laitteistot ja laitteet siten, että ne ovat turvallisia tavanomaisessa käytössä ja ennalta mahdollisiksi arvioitavissa poikkeustilanteissa eivätkä vaaranna kenenkään terveyttä tai turvallisuutta. Sijoituksessa ja suojauksessa tulee ottaa huomioon 114 §:n mukaisesti laadittu selvitys ja arviointi.

Kaivoksen laitteistot ja laitteet tulee lisäksi sijoittaa siten, että niitä voidaan tarkoituksenmukaisesti käyttää, huoltaa ja tarkastaa.

Tarkempia säännöksiä kaivoksen laitteistojen ja laitteiden sijoituksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

14 luku

**Tarkastuslaitokset**

137 §

*Tarkastuslaitoksen hyväksyminen*

Kaivosviranomaisen hyväksyy suomalaisen yhteisön tai säätiön taikka tällaisen osan tarkastuslaitokseksi hakemuksesta.

Hyväksymispäätöksessä määritellään tarkastuslaitoksen pätevyysalue sekä annetaan yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset laitoksen toimintaa koskevat määräykset sen varmistamiseksi, että tarkastuslaitoksen tehtävät suoritetaan asianmukaisesti. Päätös voidaan antaa määräajaksi.

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion hyväksymä tarkastuslaitos vastaa 1 momentissa tarkoitettua tarkastuslaitosta, jos hyväksymisessä on noudatettu vastaavasti, mitä 138 §:ssä säädetään tarkastuslaitokseksi hyväksymisestä.

138 §

*Tarkastuslaitokseksi hyväksymisen edellytykset*

Tarkastuslaitokseksi hyväksymisen edellytykset ovat:

1) tarkastuslaitos on tarkastuslaitostehtäviä koskevassa toiminnassaan riippumaton;

2) tarkastuslaitoksella on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, jonka toiminnan riippumattomuus on varmistettu tarkastuslaitostehtävien osalta;

3) tarkastuslaitoksella on toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät;

4) tarkastuslaitoksella on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus tai muu vastaava riittäväksi katsottava järjestely.

Tarkastuslaitos hyväksytään, jos laitos osoittaa vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteamisesta annetussa laissa (920/2005) säädettyjen menettelyjen mukaisesti täyttävänsä 1 momentissa säädetty edellytykset.

139 §

*Tarkastuslaitoksen velvollisuudet*

Tarkastuslaitoksen tehtävänä on suorittaa nostolaitosten käyttöönottotarkastukset ja määräaikaistarkastukset noudattaen hyvää tarkastuskäytäntöä ja ottaen huomioon kohdetta koskevat säännökset ja suositukset.

Tarkastuslaitoksen tulee seurata toimialansa säännösten ja standardien kehittymistä sekä toimia yhteistyössä toimialansa muiden tarkastuslaitosten kanssa siten kuin toimintatapojen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi on tarpeen.

Tarkastuslaitoksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa, kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään. Tarkastuslaitoksen työntekijään sovelletaan hänen suorittaessaan tarkastustehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia

säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Tarkastuslaitoksen on ilmoitettava kaivosviranomaiselle muutoksista, joilla voi olla vaikutusta 138 §:n 1 momentissa mainittujen edellytysten täyttymiseen.

Tarkastuslaitoksen on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys tarkastustoiminnasta ja sen tuloksista.

#### 140 §

##### *Tarkastuslaitoksen hyväksymisen peruuttaminen*

Jos tarkastuslaitos ei enää täytä 138 §:ssä mainittuja edellytyksiä tai ei noudata 137 §:ssä tarkoitettussa päätöksessä annettuja määräyksiä taikka toimii muuten olennaisesti tämän lain säännösten vastaisesti, kaivosviranomaisen on asetettava tarkastuslaitokselle riittävä määräaika asian korjaamiseksi.

Kaivosviranomaisen on peruutettava antamansa hyväksyminen, jos tarkastuslaitos ei ole korjannut puutteita, rikkomuksia tai laiminlyönnejä asetetussa määräajassa taikka tarkastuslaitos ei enää täytä 137 §:n 1 momentissa mainittua edellytystä.

#### 141 §

##### *Tarkastuslaitoksia koskeva asetuksenantovaltuus*

Tarkempia säännöksiä tarkastuslaitoksen hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä ja edellytysten arvioinnista, tarkastuslaitosten tehtävistä ja niiden suorittamisesta sekä tarkastustoimintaa ja sen tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## V OSA

### KAIVOSTOIMINNAN LOPETTAMINEN

#### 15 luku

#### **Kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät säännökset**

#### 142 §

##### *Kaivostoiminnan päättymisen ajankohta*

Kaivostoiminta päättyy, kun kaivoslupa raukeaa tai se peruutetaan.

Jos kaivoslupaa muutetaan siten, että kaivosalueen tai kaivoksen apualueen pinta-ala pienee taikka apualueeseen kohdistuvien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö supistuu, noudatetaan lakkaavan toiminnan osalta vastavasti, mitä kaivostoiminnan päättymisestä säädetään.

#### 143 §

##### *Alueen kunnostaminen*

Kaivostoiminnan harjoittajan on viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä saatettava kaivosalue ja kaivoksen apualue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehdittava niiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maisemoinnista sekä suoritettava kaivosluvassa ja kaivosturvallisuusluvassa määrätyt toimenpiteet.

#### 144 §

##### *Louhittujen kaivosmineraalien, rakennusten ja rakennelmien poistaminen*

Kaivostoiminnan harjoittaja saa pitää paikallaan kaivoksesta louhitut kaivosmineraalit sekä maan pinnalla olevat rakennukset ja rakennelmat kahden vuoden ajan siitä, kun kaivostoiminta on päättynyt. Tämän jälkeen ne siirtyvät korvauksetta kiinteistön omistajalle, joka voi vaatia

niiden poistamista toiminnanharjoittajan kustannuksella.

Edellä 1 momentista poiketen kaivosviranomaisen voi väliaikaisesti kieltää kaivostoimintaan liittyvien rakennusten ja rakennelmien poistamisen, jos tämä vaikeuttaa tai vaarantaa kaivoksen mahdollisen tulevan käytön tai louhimistyön. Väliaikainen kieltä voi olla voimassa enintään siihen asti, kunnes kaivostoiminnan lopettamispäätös on saanut lainvoiman.

Tarkempia säännöksiä louhittujen kaivosmineraalien, rakennusten ja rakennelmien poistamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 145 §

##### *Ilmoitus kaivostoiminnan lopettamistoimenpiteistä*

Kaivostoiminnan harjoittajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle välittömästi, kun 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun kaivostoiminta on päättynyt.

Ilmoituksen tulee sisältää selvitys suoritetuista toimenpiteistä, kaivosta ja kaivosaluetta koskeva geologinen tietoaaineisto sekä lopettamisajankohtaa vastaava kaivoskartta.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 146 §

##### *Lopputarkastus*

Saatuaan 145 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet olennaisilta osin tehty, sekä arvioitava yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen kannalta välttämättömät seikat.

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta:

1) kaivostoiminnan harjoittajalle ja muille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee;

2) kaivoksen sijaintikunnalle ja muulle kunnalle, jonka alueella kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät ympäristö- tai turvallisuusvaikutukset saattavat ilmetä;

3) sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;

4) tarvittaessa muille toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille;

5) saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, kolttala-alueella kolttien kyläkokoukselle ja erityisellä poronhoitoalueella alueen palikunnille.

Lopputarkastuksesta tiedotetaan noudattaen, mitä 40 §:ssä säädetään lupahakemuksesta tiedottamisesta.

Jos kaivostoiminnan harjoittaja laiminlyö 143—145 §:ssä tarkoitetun velvollisuuden, kaivosviranomaisen on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin lopputarkastuksen järjestämiseksi.

Lopputarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, josta tulee käydä ilmi tarkastuksen kulku ja siinä tehdyt havainnot sekä keskeisiltä osin esitetyt muistutukset ja mielipiteet.

Tarkempia säännöksiä lopputarkastuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

#### 147 §

##### *Kaivostoiminnan lopettamispäätös*

Kaivosviranomaisen tulee pyytää kaivostoiminnan harjoittajan selvityksistä ja lopputarkastuksesta laaditusta tarkastuskertomuksesta lausunto noudattaen vastaavasti, mitä 37 §:ssä säädetään kaivoslupahakemuksesta pyydettyistä lausunnoista. Asianosaisten kuulemiseen lausuntojen johdosta sovelletaan, mitä 42 §:ssä säädetään.

Kaivosviranomaisen on tehtävä kaivostoiminnan lopettamispäätös, kun 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty siten kuin yleisten ja yksityis-

ten etujen turvaamiseksi on tarpeen. Jos kyse on kaivostoiminnasta, jonka tarkoituksena on uraain tai toriumin tuottaminen, kaivosviranomaisen ei kuitenkaan saa tehdä lopettamispäätöstä, ennen kuin Säteilyturvakeskus on todennut lopettamistoimenpiteet säteily- ja ydinturvallisuuden kannalta asianmukaisesti tehdyiksi ja hyväksynyt ne.

Kaivostoiminnan lopettamispäätöksen sisältöön sovelletaan, mitä 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä. Päätökseen tulee liittää lopputarkastuksesta laadittu tarkastuskertomus.

Kaivostoiminnan lopettamispäätös annetaan noudattaen, mitä 57 §:ssä säädetään lupapäätöksen antamisesta. Päätöksestä tiedotetaan noudattaen, mitä 58 §:ssä säädetään lupapäätöksestä tiedottamisesta.

Kaivosviranomaisen on huolehdittava, että kaivostoiminnan lopettamispäätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

#### 148 §

##### *Kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä annettavat määräykset*

Kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä on annettava yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset lopettamistoimenpiteiden täydentämisestä määräajassa, kaivosalueen ja kaivoksen apualueen seurannasta, 144 §:n 2 momentissa tarkoitetuista rakennuksista ja rakennelmista sekä muista yleisten ja yksityisten etujen kannalta välttämättömistä seikoista.

Kaivostoiminnan harjoittajalla on oikeus päästä kaivosalueelle ja kaivoksen apualueelle 1 momentissa tarkoitettujen velvoitteiden toteuttamiseksi.

Päätöksessä on määriteltävä se kaivoksen vaikutusalue, jolla saattaa yleiseen turvallisuuteen tai haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseen liittyvistä syistä olla tarpeen rajoittaa maankäyttöä. Kaivosviranomaisen on huolehdittava, että tästä vaikutusalueesta tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Käsiteltäessä kaivoksen vaikutusalueella rakentamis- tai muita hankkeita koskevia lupahakemuksia tulee asias-

sa toimivaltaisen viranomaisen tarvittaessa pyytää kaivosviranomaiselta lausunto.

#### 149 §

##### *Kaivosalueen hallinnan palautuminen*

Kun kaivostoiminnan lopettamispäätös on lainvoimainen, kaivostoiminnan harjoittajan käyttö- ja hallintaoikeus kaivosalueeseen sekä käyttö- ja muu oikeus kaivoksen apualueeseen lakkaavat. Samalla kyseiset alueet palautuvat korvauksetta kiinteistön omistajan haltuun.

#### 150 §

##### *Velvollisuus seurantaan ja korjaaviin toimenpiteisiin*

Kaivostoiminnan päätyttyä kaivostoiminnan harjoittaja vastaa edelleen kaivosluvassa annettujen määräysten tai kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä annettujen määräysten mukaisesti kaivosalueen ja kaivoksen apualueen seurannasta sekä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä ja niiden kustannuksista. Toiminnanharjoittajalla on oikeus päästä kaivosalueelle ja kaivoksen apualueelle mainittujen velvoitteiden toteuttamiseksi.

Kaivostoiminnan harjoittajan on ilmoitettava kaivosviranomaiselle kaikista seurannassa ilmenneistä merkittävistä haitallisista vaikutuksista yleiselle turvallisuudelle ja toteutettava viipymättä tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Kaivosviranomaisen voi antaa määräyksiä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä.

Jos kaivostoiminnan harjoittajaa ei enää ole, tätä ei tavoiteta tai ei saada täyttämään velvoitetta ja kaivosaluetta tai kaivoksen apualuetta on tarpeen seurata yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä, seurannasta ja tarvittavista korjaavista toimenpiteistä vastaa alueen haltija. Alueen haltija vastaa kuitenkin vain, jos tämä on tiennyt tai tämän olisi pitänyt tietää alueen kunto sitä hankkiessaan eikä vastuu seurannasta ja tarvittavista korjaavista toimenpiteistä ole ilmeisen kohtuutonta. Kun alueen haltijaa ei voida velvoittaa vastuuseen tai kyse on alueesta, jonka hallinta-

ja käyttöoikeus on palautunut kiinteistön omistajalle 149 §:n nojalla, seurannasta ja korjaavista toimenpiteistä vastaa kuitenkin kaivosviranomainen.

151 §

*Korvaus rakennusten ja rakennelmien ylläpidokustannuksista*

Jos rakennusten tai rakennelmien poistaminen kielletään kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä, on niiden ylläpidosta vastaavalla oikeus saada valtiolta korvausta ylläpidokustannuksista sekä kaivostoiminnan harjoittajalta mahdollisesta haitasta ja vahingosta.

Asianosaiset voivat sopia 1 momentissa tarkoitetun korvauksen suorittamisesta ja määrästä sekä muistakin korvausta koskevista seikoista. Sopimus on tehtävä kirjallisesti.

Jollei korvauksesta sovita, on korvausvaatimus esitettävä korvausta vaativan tai kaivostoiminnan harjoittajan hakemuksesta pidettävässä 8 luvussa tarkoitetussa kaivostoimituksessa. Toimitusta on haettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun kaivostoiminnan lopettamispäätös on annettu. Jos vahinko tai haitta ilmenee myöhemmin, toimitusta on haettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahinko tai haitta ilmenee.

VI OSA

**VALVONTA, MUUTOKSENHAKU JA ERINÄISET SÄÄNNÖKSET**

16 luku

**Valvonta, hallintopakko ja seuraamukset**

152 §

*Viranomaisen tiedonsaantioikeus*

Kaivosviranomaisella on oikeus saada tämän lain säännösten noudattamisen valvontaa varten

tarpeelliset tiedot niiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

Kaivosviranomaisella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, työsuojeluviranomaisella ja Säteilyturvakeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada malminetsintään, kaivostoimintaan ja kullanhuuhdontaan liittyvää valvontaa varten välttämättömiä tietoja toisiltaan ja käyttää toistensa hankkimia näytteitä. Alueen toimivaltaisella pelastusviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kaivosviranomaiselta pelastustoiminnan kannalta tarpeellisia kaivosturvallisuuteen liittyviä tietoja.

Tarkastuslaitokset ovat salassapitosäännösten estämättä velvollisia antamaan tarkastuslaitosten yhteistoiminnan kannalta tarpeellisia tietoja toisille tässä laissa tarkoitetuille tarkastuslaitoksille sekä valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja kaivosviranomaiselle.

Salassapitosäännösten estämättä saa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja tietoja luovuttaa syyttäjälle ja poliisille rikoksen ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

153 §

*Kaivosviranomaisen tarkastusoikeus*

Kaivosviranomaisella on oikeus päästä alueelle, jossa harjoitetaan tai jossa on aiemmin harjoitettu tässä laissa tarkoitettua toimintaa, jos se on tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen, sekä tehdä siellä tarkastuksia, ottaa näytteitä ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettuihin tiloihin valvontatoimenpiteet voidaan kuitenkin ulottaa vain, jos on syytä epäillä, että on tehty rikoslain (39/1889) 16 luvun 8 §:ssä, 24 luvun 1—4 §:ssä, 28 luvun 11 §:ssä, 35 luvun 1 ja 2 §:ssä, 47 luvun 1 §:ssä, 48 luvussa tai 48 a luvun 3 §:ssä tarkoitettu rikos, ja tarkastus on välttämätön rangaistavan menettelyn selvittämiseksi.



## 154 §

*Kaivosturvallisuuden määräaikaisvalvonta*

Kaivosviranomaisen on valvottava kaivoksia sen varmistamiseksi, että kaivostoiminnan harjoittaja noudattaa, mitä tässä laissa säädetään kaivosturvallisuudesta ja mitä kaivosturvallisuusluvassa määrätään.

Kaivosviranomaisen on järjestelmällisesti ja määrääjain tehtävä valvontatarkastuksia kaivoksiin niiden toiminnan edellyttämässä laajuudessa. Kaivosviranomaisen voi valvontatarkastusten sijasta hyväksyä muita toiminnan valvontaan soveltuvia keinoja, joiden avulla se voi varmistua kaivosturvallisuutta koskevien säännösten ja kaivosturvallisuusluvassa annettujen määräysten noudattamisesta.

Tarkempia säännöksiä valvontatarkastusten sisällöstä, määräajoista ja ajankohdista sekä ilmoituksista muille viranomaisille, viranomaisen yhteistoiminnasta ja työnjaosta vakavan onnettomuuden tai vaaratilanteen johdosta tehtävissä tarkastuksissa sekä tarkastusten muusta käytännön toteutuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## 155 §

*Virka-apu*

Poliisi on tarvittaessa velvollinen antamaan virka-apua tämän lain säännösten ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamisen valvomiseksi. Sama velvollisuus on tullin- ja rajavartiolaitosviranomaisilla toimialallaan.

## 156 §

*Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen*

Kaivosviranomaisen voi:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua määräystä, täyttämään velvollisuutensa.

Kaivosviranomaisen voi lisäksi kieltää sellaisen kaivoksen laitteiston tai laitteen käytön, jonka katsotaan aiheuttavan vakavaa uhkaa ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle, sekä määrätä kaivostoiminnan harjoittaja tekemään vaadittavat korjaukset määräajassa.

Jos kaivosviranomaisen toteaa kaivosturvallisuuden vastuuhenkilön hoitavan puutteellisesti tehtävänsä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa kaivosturvallisuudelle, kaivosviranomaisen voi määrätä kaivostoiminnan harjoittajan nimeämään uuden pätevyysvaatimukset täyttävän vastuuhenkilön.

## 157 §

*Toiminnan väliaikainen kieltäminen*

Kaivosviranomaisen voi väliaikaisesti kieltää malminetsintälupaan, kaivoslupaan tai kullanhuhdantalupaan perustuvan toiminnan taikka asettaa väliaikaisia rajoituksia, jos asianomainen luvanhaltija ei ole oikaissut rikkomustaan tai laiminlyöntiään 156 §:n 1 momentin perusteella annetusta kiellosta tai määräyksestä huolimatta tai jos on muuten perusteita epäillä, että edellytykset luvan peruuttamiselle ovat olemassa. Kielto tai rajoitus on voimassa enintään siihen saakka, kun luvan peruuttamista koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Kaivosviranomaisen on väliaikaisesti kieltävä malminetsintälupaan, kaivoslupaan tai kullanhuhdantalupaan perustuva toiminta, jos 8 tai 9 luvussa säädettyjen korvausten suorittaminen tai 10 luvun nojalla määrätyn vakuuden asettaminen on laiminlyöty. Kielto on voimassa, kunnes laiminlyönti on korjattu tai luvan peruuttamista koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Kaivosviranomaisen tulee kieltää kaivoksen tai sen osan käyttö taikka rajoittaa kaivostoimintaa väliaikaisesti, jos kaivostoiminnan harjoittajan toteuttamissa kaivosturvallisuuden edellyttämässä toimenpiteissä tai vaarojen selvittämisessä ja arvioinnissa on todettu olevan vakavia puutteita taikka 156 §:n 2 tai 3 momentin nojalla annettua kieltoa tai määräystä ei ole noudatettu. Kielto tai rajoitus on voimassa enintään siihen saakka, kunnes kaivosturvallisuusluvun peruut-

tamista koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Jos kaivoksessa sattuu vakava onnettomuus tai vaaratilanne, kaivosviranomaisen voi määrätä, että kaivoksen tai sen osan toiminta on keskeytettävä väliaikaisesti, kunnes onnettomuuden tai vaaratilanteen syy ja tulevan toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi tarvittavat toimenpiteet on selvitetty. Selvitysten perusteella kaivosviranomaisen voi tehdä tarkastuksia kaivoksessa tai edellyttää nostolaitoksen tarkastamista sekä määrätä, että kaivosturvallisuuslupaan on haettava muutosta. Kaivosviranomaisen voi lisäksi asettaa turvallisuuden varmistamiseksi rajoituksia ja ehtoja kaivostoiminnan käynnistämiseksi vakavan onnettomuuden tai vaaratilanteen jälkeen.

158 §

*Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuhka*

Kaivosviranomaisen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla taikka teettämis- tai keskeyttämisuhalla siten kuin siitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

159 §

*Vireillepano-oikeus*

Jollei 156 §:n 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille kaivosviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) haittaa kärsivä asianosainen;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomaisen;

5) saamelaiskäräjät, jos haitalliset vaikutukset ilmenevät saamelaisten kotiseutualueella;

6) kolttien kyläkokous, jos haitalliset vaikutukset ilmenevät kolttialueella.

160 §

*Kaivossäännösten rikkominen*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo

1) 9—11, 15—18, 22—24, 26, 29, 143—145, 150 tai 168 §:ssä säädettyä velvollisuutta, kieltoa tai rajoitusta,

2) 7, 8, 112—115, 117—119 tai 134—136 §:ssä säädettyä velvollisuutta, kieltoa tai rajoitusta taikka

3) 51, 52, 54, 62, 125, 127, 148 tai 169 §:n nojalla annettua määräystä tai 144 §:n 2 momentin nojalla annettua kieltoa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kaivossäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Edellä 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua teosta ei kuitenkaan ole tuomittava rangaistusta, jos teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat on kokonaisuutena arvostellen vähäinen.

161 §

*Syyteoikeus*

Syyttäjä ei saa nostaa syytettä 160 §:ssä tarkoitettua teosta, jolla on loukattu ainoastaan yksityisen etua tai oikeutta, ellei asianomistaja ilmoita sitä syytteeseen pantavaksi.

## 17 luku

**Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano**

## 162 §

*Muutoksenhaku kaivosviranomaisen päätöksestä*

Tämän lain nojalla annettuun kaivosviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei jäljempänä muuta säädetä. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa päätöksessä tarkoitettusta malminetsintäalueesta, kaivosalueesta tai kullanhuhdonta-alueesta sijaitsee.

Kaivosviranomaisen päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Vakuuden vapauttamista koskevaan kaivosviranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

## 163 §

*Muutoksenhaku valtioneuvoston päätöksestä*

Valtioneuvoston päätökseen, jolla on ratkaistu kaivosaluelunastuslupaa tai kaivoslupaa koskeva asia, haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei jäljempänä muuta säädetä.

## 164 §

*Muutoksenhaku tarkastuslaitoksen päätöksestä*

Tarkastuslaitoksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Tarkastuslaitoksen päätökseen saa hakea oikaisua tarkastuslaitokselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet.

Tarkastuslaitoksen oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

## 165 §

*Valitusoikeus*

Malminetsintä lupaa, kaivoslupaa ja kullanhuhdonta lupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

1) asianosainen;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;

5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisen oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;

6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

## 166 §

*Hallinto-oikeuden päätöksen antaminen*

Tämän lain mukaista hakemusasiaa koskeva hallinto-oikeuden päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon silloin, kun se on annettu. Päätöksen antamisesta on ilmoitettava etukäteen noudattaen, mitä 57 §:n 2 momentissa lupapäätöksen antamisesta säädetään.

Hallinto-oikeuden on huolehdittava siitä, että toiminnan sijaintikunta ja muu sellainen kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät, julkaisee viipymättä tiedon päätöksestä siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään.

Hallinto-oikeuden on toimitettava antamansa päätös valittajalle. Lisäksi hallinto-oikeuden on toimitettava päätöksen jäljennös kaivosviranomaiselle ja sitä pyytäneille asianosaisille sekä luvanhaltijalle, jos tämä ei ole valittajana.

Tämän lain mukaista hallintopakkoasiaa koskeva hallinto-oikeuden päätös on annettava tiedoksi todisteellisena tiedoksiantona siten kuin hallintolaissa säädetään.

#### 167 §

##### *Muutoksenhaku kaivostoimituksessa tehtyihin päätöksiin*

Muutoksenhausta kaivostoimituksessa tehtyihin päätöksiin on voimassa vastaavasti, mitä lunastuslain 89—93 §:ssä muutoksenhausta säädetään.

#### 168 §

##### *Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus*

Malminetsintälupaan tai kullanhuuhtontalupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen ja luvassa määrätty vakuus on asetettu. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on lainvoimainen tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Kaivoslupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun:

- 1) kaivoslupapäätös on lainvoimainen;
- 2) kaivosluvassa annetut toimenpiteiden aloittamiseen liittyvät määräykset on toteutettu;
- 3) 84 §:ssä tarkoitettu lunastuspäätös on lainvoimainen ja päätöksessä luvanhaltijalle määrätty lopulliset korvaukset on suoritettu;

4) vakuus on asetettu kaivosluvassa määrätyn mukaisesti;

5) asianomaisen toimenpiteen kannalta merkitykselliset muualla laissa vaaditut luvat ovat lainvoimaisia tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Kaivoksen rakentamista ja tuotannollista toimintaa ei kuitenkaan saa aloittaa, ennen kuin kaivosturvallisuuslupa on lainvoimainen.

Valitus kaivostoimituksessa määräytyistä korvauksista ei estä kaivoslupaan ja kaivosturvallisuuslupaan perustuvien toimenpiteiden aloittamista.

#### 169 §

##### *Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta*

Kaivosviranomainen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista taikka kaivoslupaa tai kaivosturvallisuuslupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Sanottu ei koske uraanin tai toriumin tuottamista koskevaa kaivoslupaa.

Edellytyksenä määräykselle on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuteen sovelletaan vastaavasti, mitä 10 luvussa säädetään. Kaivosluvan ja kaivosturvallisuusluvan osalta edellytyksenä määräykselle on lisäksi, että kaivosalue ja kaivoksen apualue on otettu luvanhaltijan haltuun 82 §:n mukaisesti, jolleivät alueet kuulu luvanhaltijalle.

Kaivosviranomainen voi päätöksellään antaa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen samoin edellytyksin valitusajan kuluessa tai 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta. Hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä 37—40 ja 42 §:ssä säädetään lupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä 56 §:n 1 momentissa säädetään lu-

päätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta. Lisäksi kaivosviranomaisen on viipymättä toimitettava jäljennös päätöksestä asianomaiselle hallinto-oikeudelle ja muutosta hakeville. Se, joka on valittanut asianomaisesta lupapäätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia määräyksen kumoamista tai muuttamista ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi valituksesta kumota 1 ja 3 momentissa tarkoitetun määräyksen tai muuttaa sitä taikka muutoinkin kieltää 1 ja 3 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanon. Hallinto-oikeuden päätöksestä täytäntöönpanoa koskevassa asiassa voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Malminetsintäluvan haltijan on suoritettava malminetsintäkorvaus viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomaisen on antanut 1 tai 3 momentissa tarkoitetun määräyksen. Malminetsintäkorvaukseen sovelletaan muutoin, mitä 99 §:ssä säädetään. Velvollisuus louhintakorvaukseen alkaa, kun kaivosviranomaisen on antanut 1 tai 3 momentissa tarkoitetun määräyksen. Louhintakorvaukseen sovelletaan muutoin, mitä 100 §:ssä säädetään.

## 170 §

*Hallintopakkoa koskevan päätöksen täytäntöönpano*

Kaivosviranomaisen 144 §:n 2 momentin nojalla antamaa kieltoa sekä 156 ja 157 §:n nojalla antamaa kieltoa ja määräystä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakutuomioistuimien toisin määrää.

## 18 luku

**Erinäiset säännökset**

## 171 §

*Onnettomuudesta ilmoittaminen*

Kaivoksessa sattuneesta onnettomuudesta, vaaratilanteesta ja tapaturmasta kaivostoiminnan harjoittajan on ilmoitettava viipymättä kaivosviranomaiselle.

Ilmoituksessa on kuvattava onnettomuus, vaaratilanne tai tapaturma ja annettava tiedot, joiden avulla voidaan rajoittaa onnettomuuden vaikutukset taikka ehkäistä vaaratilanteet tai tapaturmat sekä arvioida ja rajoittaa jo tapahtuneiden tai mahdollisten vahinkojen laajuus. Lisäksi ilmoituksessa on annettava muut valvontatoimenpiteiden kannalta tarpeelliset tiedot.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## 172 §

*Onnettomuuden tutkinta*

Kaivosviranomaisen on tutkittava kaivoksessa tapahtunut vakava onnettomuus, jos se on onnettomuuden syyn selvittämisen tai onnettomuuksien ehkäisemisen kannalta tarpeellista. Kaivosviranomaisen voi tutkia myös muut kaivoksessa sattuneet onnettomuudet ja vakavat vaaratilanteet, jos se on onnettomuuden syyn selvittämisen tai onnettomuuksien ehkäisemisen kannalta tarpeellista.

Suuronnettomuuksien tutkinnasta säädetään onnettomuuksien tutkinnasta annetussa laissa (373/1985).

## 173 §

*Alueiden rajat syvyysuunnassa*

Malminetsintäalueen, kaivosalueen ja kullanhuuhtonta-alueen rajat luetaan syvyysuuntaan pystysuorasti.

174 §

*Panttaus*

Luvanhaltija voi pantata kaivoslupaan perustuvan kaivosmineraalien hyödyntämisoikeuden tai malminetsintälupaan perustuvan etuoikeuden.

Panttioikeus tulee voimaan, kun kaivosviranomaisena saa luvanhaltijalta kirjallisen ilmoituksen panttauksesta. Kaivosviranomaisena antaa ilmoituksen vastaanottamisesta todistuksen luvanhaltijalle.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

175 §

*Maksut*

Tämän lain mukaisten valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Kunnalla on oikeus periä tähän lakiin perustuvia toimenpiteistään maksua, jonka perusteen on vastattava, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään. Kunnalle perittävän maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksua ei peritä viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireille tulleen asian käsittelystä. Maksu saadaan kuitenkin periä, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Tämän lain mukaiset maksut ja kustannukset saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

VII OSA

**LOPPUSÄÄNNÖKSET**

19 luku

**Voimaantulo ja siirtymäsäännökset**

176 §

*Voimaantulo*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

177 §

*Kumoamissäännös*

Tällä lailla kumotaan kaivoslaki (503/1965), jäljempänä *kumottava laki*.

Jos muissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa säännöksissä viitataan kumottavaan lakiin, viittaus koskee tämän lain voimaantulon jälkeen tätä lakia.

178 §

*Yleinen siirtymäsäännös*

Kumottavan lain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olevat asiat siirtyvät lain voimaan tullessa kaivosviranomaiseen. Asiat käsitellään ja ratkaistaan noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastossa tai tuomioistuimessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos muutoksenhakutuomioistuimella tämän lain voimaan tultua kumoaa päätöksen, johon on sovellettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsi-

tellään ja ratkaistaan tämän lain säännösten mukaisesti.

#### 179 §

##### *Malminetsintään ja kullanhuuhtontaan sovellettavat säännökset*

Kumottavan lain nojalla annettu valtausoikeus jää voimaan valtauskirjassa mainituilla ehdoilla.

Valtausoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan edelleen, mitä kumottavan lain 12 ja 15 §:ssä, 62 §:n 2 momentissa ja 63 §:ssä säädetään. Valtauskorvauksen vuotuinen suuruus on 20 euroa hehtaarilta.

Valtausoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä tämän lain 6, 12, 14 ja 15 §:ssä säädetään malminetsinnästä. Jos valtausoikeuden nojalla harjoitetaan kullanhuuhtontaa, toimintaan sovelletaan lisäksi, mitä tämän lain 6 §:ssä, 24 §:n 3 momentissa ja 27—30 §:ssä säädetään kullanhuuhtonnasta. Valtaajan on toimitettava tämän lain 14 ja 28 §:ssä tarkoitettu selvitys ensimmäisen kerran viimeistään vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Valtaajan on toimitettava tämän lain 15 §:ssä tarkoitettu ilmoitus viimeistään vuoden kuluttua valtausoikeuden raukeamisesta tai peruuttamisesta.

#### 180 §

##### *Valtausoikeuden raukeaminen, peruuttaminen, voimassaolon jatkaminen ja siirto*

Kumottavan lain nojalla annetun valtausoikeuden raukeamiseen ja peruuttamiseen sovelletaan, mitä malminetsintäluvan ja kullanhuuhtontaluvan raukeamisesta ja peruuttamisesta tämän lain 67, 70 ja 72 §:ssä säädetään.

Valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä tämän lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta, ja harjoitettaessa valtausoikeuden nojalla kullanhuuhtontaa, mitä tämän lain 65, 66 ja 72 §:ssä säädetään kullanhuuhtontaluvan voimassaolon jatkamisesta. Lupaharkinnassa

otetaan huomioon kumottavan lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten laininlyönti sovellettaessa tämän lain 46 §:n 1 momentin 8 kohtaa. Malminetsintäluvan voimassaolon enimmäisaikaan lasketaan mukaan valtausoikeuden voimassaoloaika.

Valtausoikeuden siirtoon sovelletaan, mitä tämän lain 73 ja 74 §:ssä säädetään malminetsintäluvan ja kullanhuuhtontaluvan siirrosta.

#### 181 §

##### *Kaivostoimintaan sovellettavat säännökset*

Kumottavan lain nojalla annettu kaivospiirimääräys jää voimaan määräyksessä mainituilla ehdoilla. Kaivospiirimääräyksen perusteella suoritettavaan kaivospiiritoimitukseen sovelletaan edelleen, mitä kumottavan lain 27—38 §:ssä säädetään. Kumottavan lain nojalla annettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirimääräyksessä ja kaivoskirjassa mainituilla ehdoilla. Kaivosoikeuteen sovelletaan edelleen, mitä kumottavan lain 44 ja 45 §:ssä säädetään, sekä kaivospiiriin ja sen apualueeseen, mitä kumottavan lain 22 §:ssä säädetään. Kaivospiirimaksun vuotuinen suuruus on 50 euroa hehtaarilta. Jos kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ovat oleellisesti muuttuneet, asianosaisella on oikeus vaatia kaivosviranomaista tarkistamaan kaivosoikeudesta kalenterivuodelta maksetun louhimismaksun suuruus. Kaivosviranomaisen on tällöin otettava huomioon kaivosmineraalien taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ja asianosaisten asiassa tekemä sopimus.

Kumottavan lain 73 §:ssä tarkoitettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirin määräämistä koskevassa päätöksessä mainituilla ehdoilla. Kaivosoikeuteen sovelletaan, mitä kaivoslain (273/1943) 48—53 §:ssä puolustusmaksusta ja 57 §:ssä louhimismaksusta säädetään, sekä kaivospiiriin ja sen ulkopuolisiin alueisiin, mitä niistä mainitun lain 20 §:n 2 momentissa ja 32 §:n 2 momentissa säädetään. Puolustusmaksun alkuperäinen vuotuinen suuruus on 50 euroa hehtaarilta. Kaivosoikeuden haltijan on maksettava kaivospiiriin kuuluvien kiinteistöjen omis-

tajille puolustusmaksu kultakin vuodelta viimeistään 31 päivänä tammikuuta. Puolustusmaksu vuodelta 2011 on kuitenkin maksettava viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011. Puolustusmaksu maksetaan kokonaisuudessaan kiinteistöjen omistajille. Kaivosoikeudesta maksetun puolustusmaksun ja louhimismaksun sijasta on sovellettava, mitä tämän lain 100 §:n 1—3, 6 ja 7 momentissa säädetään louhintakorvauksesta, jos joku asianosainen sitä vaatii.

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä tämän lain 6, 17, 18, 97, 101 ja 108—111 §:ssä, 11 ja 13—15 luvussa sekä 171 ja 172 §:ssä säädetään. Kaivosoikeus voidaan pantata noudattaen vastaavasti, mitä tämän lain 174 §:ssä säädetään. Kaivosoikeuden haltijan on viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta selvitettävä kaivosviranomaiselle, miten kaivosturvallisuutta koskevat vaatimukset on otettu huomioon. Tarkempia säännöksiä selvityksestä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivosviranomaisen on viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle. Kaivosviranomaisen on myös viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset noudattaen vastaavasti, mitä tämän lain 52 §:n 3 momentissa ja 125 §:ssä säädetään, sekä asetettava määräysten tarkistusväli noudattaen, mitä tarkistusvälin asettamisesta tämän lain 62 §:n 2 momentissa ja 127 §:n 2 momentissa säädetään. Jollei määräys ole välttämätön kaivosturvallisuuden tai tärkeän yleisen edun kannalta, se ei saa sanottavasti vähentää kaivoshankkeesta saatavaa hyötyä. Määräyksen antamista koskevan päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä tämän lain 37—40 ja 42 §:ssä säädetään kaivoslupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä tämän lain 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta. Kaivosviranomaisen päätökseen

haetaan muutosta noudattaen, mitä tämän lain 162 ja 165 §:ssä säädetään. Vakuuden määräämistä koskevaa päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhaku tuomioistuimella toisin määrää.

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, kalsiitin ja dolomiitin louhintaa voidaan harjoittaa kumottavaan lakiin perustuvan kaivosoikeuden nojalla, jos louhinta on jatkunut keskeytyksettä ja alueiden hallinta perustuu kumottavan lain mukaiseen kaivospiiriin, kaivosyhtiön omistukseen tai maanomistajien kanssa tehtyihin sopimuksiin.

## 182 §

### *Kaivosoikeuden raukeaminen, muuttaminen, peruuttaminen ja siirto*

Kumottavan lain nojalla annetun kaivosoikeuden ja kumottavan lain 73 §:ssä tarkoitetun kaivosoikeuden raukeamiseen, muuttamiseen ja peruuttamiseen sovelletaan, mitä kaivosluvan raukeamisesta, muuttamisesta ja peruuttamisesta tämän lain 68—70 ja 72 §:ssä säädetään. Jos kaivosoikeuden raukeamista lykätään mainitun 68 §:n 3 momentin mukaisesti, sovelletaan vastaavasti, mitä tämän lain 100 §:n 4—7 momentissa säädetään, ja tällöin otetaan huomioon kumottavan lain 50 §:n nojalla myönnettyt lykkäykset. Jos kaivospiirimääräyksessä osoitettua käyttöaluetta on tarpeen laajentaa, sovelletaan, mitä kaivosluvan muuttamisesta tämän lain 69 ja 72 §:ssä säädetään.

Kaivosoikeus, jonka nojalla harjoitetaan kullanhuuhtontaa, raukeaa kuitenkin yhdeksän vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Tällaisen kaivosoikeuden haltijalla on etuoikeus kullanhuuhtontalupaan, jos lupahakemus tehdään tämän lain 34 §:ssä säädetyllä tavalla ennen kaivosoikeuden raukeamista.

Kaivosoikeuden siirtoon sovelletaan, mitä tämän lain 73 ja 74 §:ssä säädetään kaivosluvan siirrosta.



## 183 §

*Malminetsintäluvan hakeminen varauksen nojalla*

Kumottavan lain nojalla tehdyn varausilmoituksen antamaan etuoikeuteen sovelletaan, mitä tämän lain 32 §:n 3 momentissa säädetään varausilmoituksen antamasta etuoikeudesta. Kumottavan lain nojalla annettu varauspäättös raukeaa sen voimassaolon päättyessä. Varauspäättös raukeaa myös, kun sen tuottamalla etuoikeudella haetaan malminetsintälupaa tämän lain 34 §:ssä säädettyllä tavalla.

## 184 §

*Kaivosluvan hakeminen valtausoikeuden nojalla*

Kumottavan lain nojalla annettu valtausoikeus antaa vastaavasti tämän lain 32 §:n 2 momentissa säädetyn etuoikeuden kaivoslupaun.

## 185 §

*Varaus, valtausoikeus ja kaivosoikeus luvan myöntämisen esteenä*

Kumottavan lain nojalla tehty varaus tai kumottavan lain nojalla annettu valtausoikeus taikka kaivosoikeus sekä kumottavan lain 73 §:ssä tarkoitettu kaivosoikeus otetaan vastaavasti huomioon sovellettaessa tämän lain 44 §:n 2 momenttia, 46 §:n 1 momentin 3—5 kohtaa sekä 47 §:n 2 ja 3 momenttia.

Valtausoikeus tai kaivosoikeus, jonka nojalla on harjoitettu kullanhuuhtontaa, ei kuitenkaan ole tämän lain 46 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla este kullanhuuhtontaluvan myöntämiselle.

## 186 §

*Valvonta- ja hallintopakkosäännösten soveltaminen*

Tämän lain valvontaa ja hallintopakkoa koskevaa 152—159 ja 170 §:ää sovelletaan vastaavasti kumottavan lain nojalla annetun valtaus-

oikeuden ja kaivosoikeuden sekä kumottavan lain 73 §:ssä tarkoitettun kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan.

## 187 §

*Kaivossäännösten rikkominen valtausoikeuden ja kaivosoikeuden nojalla tapahtuvassa toiminnassa*

Joka tämän lain tultua voimaan tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo kumottavan lain nojalla annettujen valtausoikeuksien ja kaivosoikeuksien sekä kumottavan lain 73 §:ssä tarkoitettujen kaivosoikeuksien nojalla tapahtuvassa toiminnassa tämän lain

1) 15, 17, 18 §:ssä, 24 §:n 3 momentissa, 29, 143—145 tai 150 §:ssä säädettyä velvollisuutta, kieltoa tai rajoitusta,

2) 112—115, 117—119 tai 134—136 §:ssä säädettyä velvollisuutta, kieltoa tai rajoitusta taikka

3) 144 §:n 2 momentin nojalla annettua kieltoa taikka 148 §:n tai 181 §:n 4 momentin nojalla annettua määräystä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kaivossäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Edellä 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua teosta ei kuitenkaan ole tuomittava rangaistusta, jos teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut siihen liittyvät seikat on kokonaisuutena arvostellen vähäinen.

Syyttäjä ei saa nostaa syytettä 1 momentissa tarkoitettua teosta, jolla on loukattu ainoastaan yksityisen etua tai oikeutta, ellei asianomistaja ilmoita sitä syytteeseen pantavaksi.

## 188 §

*Säännösten soveltaminen vireillä oleviin asioihin*

Kaivosviranomaiseen tämän lain 178 §:n 1 momentin nojalla siirtyviin asioihin sovelletaan vastaavasti, mitä tämän lain 57, 58, 74 ja 75 §:ssä säädetään päätöksen antamisesta ja sii-

tä tiedottamisesta, 162 ja 165 §:ssä muutoksenhausta sekä 166 §:ssä hallinto-oikeuden päätöksen antamisesta.

Muutoksenhausta tämän lain 181 §:n 1 momentissa tarkoitettussa kaivospiiritoimituksessa

tehtyihin päätöksiin on voimassa vastaavasti, mitä lunastuslain 89—93 §:ssä muutoksenhausta säädetään.

## Laki

### ydinenergilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* ydinenergilain (990/1987) 7 q §:n 1 momentin 4 kohta, 23 §, 75 §:n 2 momentti ja 82 §:n 8 kohta,

sellaisena kuin ne ovat, 7 q § 1 momentin 4 kohta, 75 §:n 2 momentti ja 82 §:n 8 kohta laissa 342/2008 ja 23 § osaksi laissa 342/2008, sekä

*lisätään* 7 q §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 342/2008, uusi 5 kohta, 21 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1420/1994, 342/2008 ja 269/2011, uusi 4 momentti ja 82 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 342/2008, uusi 9 kohta, seuraavasti:

#### 7 q §

##### *Yleiset turvallisuusmääräykset*

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tämän luvun säännöksiä tarkentavat yleiset turvallisuusmääräykset seuraavista asioista:

4) ydinjätteiden loppusijoituksen turvallisuus;

5) uraanin tai toriumin tuottamiseksi harjoitettavan kaivostoiminnan ja malminrikastustoitinnan turvallisuus.

#### 21 §

##### *Muu ydinenergian käyttö*

Luvan myöntäminen 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimintaan edellyttää, että suunnitellun kaivospaikan tai malminrikastuslaitoksen sijaintikunta on puoltanut luvan myöntämistä.

#### 23 §

##### *Lupahakemuksen käsitteleminen*

Lupahakemuksesta on pyydetävä Säteilyturvakeskuksen ja ympäristöministeriön lausunto, jollei se ole toiminnan luonteen vuoksi ilmeisen tarpeetonta. Jos hakemus koskee 2 §:ssä tarkoitettua vientiä, 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sopimuksen tekemistä tai 22 §:ssä tarkoitettua ydinlaitoksen käyttämistä tilapäisesti Suomen alueella, on hakemuksesta lisäksi pyydetävä ulkoasiainministeriön lausunto, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Ennen kuin ratkaistaan hakemus luvan saamisesta 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimintaan, on hakijan toimitettava lupahakemuksen liitteenä selvitys. Selvityksen laatimiseen ja julkistamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä 13 §:n 1 momentissa säädetään.

Valtioneuvosto käsittelee 2 momentissa tarkoitettua lupahakemuksen ja samaa toimintaa tarkoittavan kaivoslain ( /20 ) mukaisen kaivoslupahakemuksen yhdessä ja ratkaisee ne samalla päätöksellä noudattaen vastaavasti, mitä

tässä laissa sekä kaivoslain 5 ja 6 luvussa säädetään. Lupapäätökseen sovelletaan vastaavasti, mitä siitä kaivoslain 56—58 §:ssä säädetään. Jos lupahakemus koskee kaivoshanketta, jolle on myönnetty kaivoslaissa tarkoitettu kaivoslupa, sovelletaan tämän lain lisäksi, mitä kaivoslain 38—40 ja 42 §:ssä lupamenettelystä sekä 56—58 §:ssä lupapäätöksestä säädetään. Jos 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan ei sovelleta kaivoslakia, noudatetaan kokonaisuudessaan tämän lain 13 §:ssä säädettyä menettelyä.

## 75 §

*Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano*

Muutosta valtioneuvoston, työ- ja elinkeinoministeriön tai Säteilyturvakeskuksen muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen haetaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei Euratom-sopimuksesta muuta johdu. Valitusoikeuteen valtioneuvoston päätöksestä, joka koskee 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja johon sovelletaan kaivoslakia, sovelletaan vastaavasti, mitä valitusoikeudesta kaivoslain 165 §:ssä säädetään.

## 82 §

*Asetuksenantovaltuus*

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin:

8) valvontaviranomaiselle ilmoitettavista tiedoista niissä tapauksissa, joissa ydinenergian käyttö on vapautettu luvanvaraisuudesta tai tehdään luvanvaraista toimintaa koskeva sellainen toimenpide tai muutos, johon ei tässä laissa tai sen nojalla säädetyn mukaisesti tarvitse hakea erikseen lupaa;

9) kaivostoimintaa ja malminrikastustoimintaa koskevasta lupahakemuksesta ja sen käsitte-lystä sekä lupapäätöksessä annettavista tiedoista ja lupapäätöstä koskevasta tiedottamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Valitusoikeuteen valtioneuvoston päätöksestä, joka koskee 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja johon sovelletaan kaivoslakia, sovelletaan vastaavasti, mitä valitusoikeudesta kaivoslain 165 §:ssä säädetään.

**Laki****maastoliikennelain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* maastoliikennelain (1710/1995) 4 §:n 2 momentin 7 ja 8 kohta ja  
*lisätään* 4 §:n 2 momenttiin uusi 9 kohta seuraavasti:

## 4 §

*Oikeus liikkua maastossa*

Lupaa ei kuitenkaan tarvita:

7) vaikeasti liikuntavammaisen henkilön ja hänen saattajansa liikkumiseen maastossa;

8) taajaman ulkopuolella moottorikäyttöisen ajoneuvon pysäyttämiseen ja pysäköimiseen tien

välttömään läheisyyteen, jos turvallinen pysäköinti sitä edellyttää eikä siitä aiheudu alueen omistajalle tai haltijalle kohtuutonta haittaa; eikä

9) kaivoslaissa ( /20 ) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta eikä kaivoksen apualueella asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tar-

koitetun toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 .

## Laki

### säteilylain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan säteilylain (592/1991) 3 §:n 2 momentti ja 5 §:n 2 momentti seuraavasti:

#### 3 §

*Suhde eräisiin säädöksiin*

Tämän lain nojalla määritetään luonnon säteilystä aiheutuva säteilyaltistus kaivoksissa sekä asetetaan kaivostyön säteilyturvallisuutta koskevat vaatimukset. Muilta osin kaivosturvallisuudesta ja sen valvonnasta säädetään kaivoslaissa ( /20 ).

#### 5 §

*Ministeriöiden tehtäväjako*

Säteilyaltistusta aiheuttavan toiminnan valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle. Säteilyaltistusta aiheuttavan toiminnan valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluu kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriölle asioissa, jotka koskevat:

- 1) ydinenergialaissa tarkoitettua ydinenergian käyttöä; tai
- 2) säteilylähteiden kaupallista valmistusta ja kauppaa sekä maahantuontia ja maastavientiä.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 .

## Laki

### erämaalain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan erämaalain (62/1991) 6 § seuraavasti:

6 §  
*Kaivostoiminta*

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta  
20 \_\_\_\_\_ .

Kaivoslain ( /20 ) mukaista kaivoslupaa ei saa myöntää erämaa-alueelle, ellei valtioneuvosto ole antanut siihen lupaa.

---

## Laki

### saamelaiskäräjistä annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

9 §  
*Neuvotteluvelvoite*

Viranomaiset neuvottelevat saamelaiskäräjien kanssa kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten ase-

maan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella:

3) kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsintää ja hyödyntämistä sekä valtion maa- ja vesialueilla tapahtuvaa kullanhuuhdontaa;

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta  
20 \_\_\_\_\_ .

---

## Laki

### luonnonsuojelulain 53 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* luonnonsuojelulain (1096/1996) 53 §:n 5 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laeissa 371/1999 ja 553/2004, seuraavasti:

#### 53 §

##### *Valtion korvausvelvollisuus*

Jos 66 §:n 1 momentin nojalla tehty päätös lupa-asiassa rajoittaa kiinteistön käyttöä siten, että alueen omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle aiheutuu 1 momentissa tarkoitettuja seurauksia, eikä luvan myöntämiselle olisi ollut muutoin estettä, valtio on vaadittaessa velvolli-

nen korvaamaan haitan. Oikeutta korvaukseen ei kuitenkaan ole silloin, kun haitta aiheutuu:

3) kaivoslaissa ( /20 ) tarkoitettua malminetsintälupaa, kaivoslupaa tai kullanhuuhdontalupaa koskevan asian ratkaisemisesta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

## Laki

### ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/1994) 12 § seuraavasti:

#### 12 §

##### *Lain soveltaminen eräiden muiden lakien mukaisessa menettelyssä*

Jos kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain tai muun siihen verrattavan lain, maantielain (503/2005), yksityisistä teistä annetun lain (358/1962), ratalain (110/2007) tai kaivoslain ( /20 ) mukaisessa menettelyssä tulee määrättäväksi korvaus tässä

laissa tarkoitettusta ympäristövahingosta, sovelletaan tämän lain säännöksiä korvausvelvollisuudesta ja korvauksen määräämisen perusteista, 8—10 §:ää lukuun ottamatta. Jos edellä tässä pykälässä tarkoitettujen lakien mukaisesta toiminnasta seuraa ympäristövahingoksi luettava henkilövahinko, sovelletaan tätä lakia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

## Laki

### Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) 5 §, 6 §:n 2 momentti ja 15 §  
seuraavasti:

#### 5 §

*Vedenalaisten johtojen suojelemiseen, maa-aineksiin sekä kaivosmineraaleihin sovellettava lainsäädäntö*

Talousvyöhykkeellä on voimassa, mitä eräiden vedenalaisten johtojen suojelemisesta annetussa laissa (145/1965) säädetään.

Maa-ainesten ottamiseen talousvyöhykkeellä sovelletaan vesilakia.

Kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsintään ja hyödyntämiseen talousvyöhykkeellä sovelletaan kaivoslakia ( /20 ).

#### 6 §

*Hyödyntämisoikeus*

Luonnonvaroilla tarkoitetaan 1 momentissa merenpohjan ja sen sisustan kaivosmineraaleja,

kiviaineksia ja muita elottomia esiintymiä sekä pohjalajeihin kuuluvia kasveja ja eläimiä, jotka ovat pyynti-ikäisinä joko liikkumattomina merenpohjassa tai sen sisustassa taikka jotka kykenevät liikkumaan vain ollessaan jatkuvassa kiinteässä kosketuksessa merenpohjaan tai sen sisustaan.

#### 15 §

*Kaivossäännösten rikkominen talousvyöhykkeellä*

Rangaistus talousvyöhykkeellä tehdystä kaivossäännösten rikkomisesta tuomitaan kaivoslain 160 §:n mukaan.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta  
20 \_\_\_\_\_ .

Helsingissä 15 päivänä maaliskuuta 2011